

Informacja Prezydenta Miasta Lublin
o realizacji Programu Zapobiegania Przeszeczności oraz Poprawy Bezpieczeństwa
Mieszkańców i Porządku Publicznego - „Bezpieczny Lublin” oraz o działaniach
podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców w 2013 roku.

Wykonując zapisy Uchwały nr 794/XXXII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 27 czerwca 2013 r., w sprawie uchwalenia Programu Zapobiegania Przeszeczności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego „Bezpieczny Lublin” składam informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za ubiegły 2013 rok, w związku z realizacją Programu oraz o wyniku działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin i prowadzonych przy systematycznej współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście. Przedmiotowa informacja została przygotowana w oparciu o dane opracowane przez poszczególne wydziały Urzędu Miasta Lublin, Komendę Miejską Policji w Lublinie, Straż Miejską Miasta Lublin, Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie tj. podmioty, które w ramach swoich kompetencji biorą udział w realizacji zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin”.

Celem Programu „Bezpieczny Lublin” jest poprawa poczucia bezpieczeństwa i faktycznego stanu bezpieczeństwa mieszkańców, zapewnienie społecznego poparcia oraz włączenie mieszkańców w realizację Programu. Podstawowym zadaniem Programu jest zintegrowanie kompetencji i koordynacja działań poszczególnych służb oraz instytucji odpowiedzialnych za porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców naszego miasta.

Realizacja zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin” w 2013 r. prowadzona była w niżej wymienionych obszarach i formach.

Obszar Restrykcyjno – Represyjny

1. Podprogram – „Bezpieczna Dzielnica”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Przedsięwzięcie skierowane jest do mieszkańców poszczególnych dzielnic miasta Lublin. Policjanci - Dzielnicowi udzielają społeczności lokalnej wskazówek i porad nt. zachowania się w sytuacjach zagrożenia, a także ściśle współpracują i wymieniają informacje z innymi organizacjami oraz służbami odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Realizacja powyższego przedsięwzięcia pozwala również na bieżące monitorowanie a zarazem eliminowanie niebezpiecznych i aspołecznych zachowań.

W 2013 roku dzielnicowi przeprowadzili 2190 spotkań z mieszkańcami miasta Lublin, w tym z przedstawicielami Rad Dzielnic.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż po raz kolejny na mocy Decyzji Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie nr 119/2013 z dnia 03.04.2013 roku, przy współpracy z Dziennikiem Wschodnim, przeprowadzono konkurs pn. „Nasz Dzielnicowy Roku”. Udział w nim wzięło 85 dzielnicowych, z czego 67 z Lublina, zaś 18 z terenu powiatu lubelskiego. Na terenie Lublina I miejsce w plebiscycie zajął asp. sztab. Tomasz Kuciński z Komisariatu IV Policji w Lublinie.

2. Podprogram – „Bezpieczna Taksówka”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Celem programu jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa kierowców taksówek, stanowiących grupę zawodową o dużym ryzyku, znajdujących się często w sytuacjach zagrożenia. Program ten pozwala na szybszy przepływ informacji do stanowiska kierownika KMP w Lublinie i dyżurnego Straży Miejskiej odnośnie zdarzeń zaistniałych na terenie miasta Lublina, co w rezultacie prowadzi do skrócenia czasu reakcji patroli policji.

W ramach powyższego przedsięwzięcia działają dwa telefony alarmowego powiadamiania – przeznaczone do bezpośredniej łączności taksówkarzy z dyżurnym KMP w Lublinie oraz z dyżurnym Straży Miejskiej Miasta Lublin.

3. Podprogram – „Miejskie Patrole Ponadnormatywne”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Na mocy Porozumienia Nr 1/BM/13 w sprawie zorganizowania w 2013 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne miasta Lublin skierowano do służby 875 pieszych patroli ponadnormatywnych. Patrole kierowane były do służby na 13 trasach patrolowych obejmujących zarówno centrum miasta (Stare Miasto, deptak, okolice dworca PKS), teren miasteczka akademickiego, okolice dworca PKP jak również wyznaczone miejsca na terenie dzielnic. Trasy te są aktualizowane w oparciu o policyjną analizę bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Lublin oraz zgłoszenia mieszkańców. Policjanci w ramach pełnionych służb osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowali 7052 osoby,
- zatrzymali 8 sprawców przestępstw na gorącym uczynku,
- zatrzymali 21 osób poszukiwanych przez Prokuratury i Sądy,
- ukarali mandatami karnymi 859 sprawców wykroczeń na kwotę 97180 zł.,
- wobec 1458 sprawców wykroczeń zastosowano pouczenie,
- sporządzili 58 wniosków o ukaranie,
- przeprowadzili 1697 interwencji publicznych,
- skontrolowali 2370 telefonów komórkowych,
- odzyskali 7 poszukiwanych telefonów komórkowych,
- skontrolowali 7654 obiekty handlowe.

4. Podprogram – „Monitoring Wizyjny – Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej”.

Pomiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

Szczegółowa informacja nt. działań w zakresie utrzymania systemu monitoringu wizyjnego w stałej gotowości została zawarta w dalszej części sprawozdania.

Działania w ramach rozbudowy systemu monitoringu wizyjnego realizował Wydział Informatyki i Telekomunikacji Urzędu Miasta Lublin. W ramach podejmowanych czynności zakończono rozpoczęty w 2012 r. proces rozbudowy systemu monitoringu miejskiego o 16 nowych kamer oraz uruchomiono ścianę wizyjną dla Miejskiego Centrum Monitoringu Wizyjnego i 4 stanowiska oglądowe. Ponadto, oprócz ww. 16 kamer, w 2013 roku zainstalowano 7 dodatkowych punktów kamerowych.

Lokalizacja zainstalowanych kamer:

1. al. Tysiąclecia 5 / al. Unii Lubelskiej,
2. al. Kraśnicka / ul. Judyma,
3. ul. Zana / ul. Filaretów,
4. ul. Smorawińskiego / ul. Spółdzielczości Pracy,

5. al. Solidarności / al. Tysiąclecia / ul. Lubartowska,
6. ul. Lubartowska / ul. Bajkowskiego (Ratusz) 1,
7. ul. Podwale / Archikatedra,
8. ul. Zamojska / ul. Wyszyńskiego,
9. ul. Lipowa / ul. Narutowicza,
10. ul. Łabędzia 11,
11. al. Tysiąclecia 5,
12. ul. Podwale / ul. Dominikańska,
13. ul. Olejna 10,
14. ul. Wallenroda 4d,
15. ul. Pana Balcera 1,
16. ul. Chrobrego 5,
17. ul. Kowalska 16 ,
18. ul. Rybna 10 / ul. Noworybna 4,
19. ul. Roztocze 12,
20. ul. Osmolicka – Zalew Zemborzycki,
21. ul. Metalurgiczna / ul. Grygowej,
22. ul. Karłowicza 1 (pl. Kaczyńskiego),
23. ul. Szkolna 18.

Ponadto w 2013 roku Wydział Informatyki i Telekomunikacji był zaangażowany w określenie standardów i wymagań dla monitoringu wizyjnego, urządzeń telefonii, sieci komputerowej oraz łączności bezprzewodowej na budowanym Stadionie Miejskim.

Statystyka stwierdzonych zdarzeń, które zostały ujawnione przy pomocy systemu monitoringu wizyjnego przedstawia się następująco:

- liczba stwierdzonych przestępstw – ujawnionych dzięki monitoringowi – 27,
- liczba sprawców ujętych „na gorącym uczynku” - dzięki wykorzystaniu monitoringu – 54,
- liczba sprawców zidentyfikowanych dzięki nagraniom z monitoringu – 27.

Jako przykłady skutecznych działań podjętych przez osoby obsługujące system monitoringu wizyjnego wskazać należy m.in.:

- zatrzymanie trzech sprawców rozboju, do którego doszło w maju 2013 r. na terenie dworca PKS,
- zatrzymanie dwóch sprawczyń, napadu do którego doszło w lipcu 2013 r. w rejonie ul. Lipowej,
- zatrzymanie sprawców kradzieży, do której doszło we wrześniu 2013 r. przy ul. Langiewicza.

5. Podprogram – „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” oraz 6. Podprogram – „Bezpieczny Zalew Zemborzycki”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” jest Komenda Miejska Policji w Lublinie natomiast podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” jest Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie.

Decyzją Komendanta Miejskiej Policji w Lublinie nr 38/2013 powołany został Nieetatowy Sezonowy Zespół policjantów ds. zwalczania przestępstw i wykroczeń na wodach i terenach przywodnych w rejonie Zalewu Zemborzyckiego oraz na terenach rekreacyjnych miasta Lublina. W skład zespołu weszło 6 policjantów - sternotorzystów, pełniących służbę na łódce oraz 6 policjantów pełniących służbę w patrolu rowerowym. Powołany Zespół funkcjonował od 30 kwietnia do 30 września 2013 roku. W tym okresie policjanci osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowali 3234 osoby,
- zatrzymali 25 sprawców przestępstw na gorącym uczynku,
- zatrzymali 14 osób poszukiwanych,
- ukarali 95 sprawców wykroczeń mandatami karnymi,
- wobec 415 sprawców wykroczeń zastosowano pouczenie,
- sprawdzili 465 telefonów komórkowych (w tym odzyskano 2 skradzione telefony),
- przeprowadzili 524 kontrole bagażu,
- przeprowadzili 230 kontroli obiektów,
- przeprowadzili 404 interwencje publiczne.

W ramach realizacji ww. podprogramów działania podejmowała również Straż Miejska Miasta Lublin. W sezonie letnim nad Zalewem Zemborzyckim funkcjonował posterunek Straży Miejskiej, w którym każdego dnia tygodnia służbę w systemie dwuzmianowym pełniło dwóch funkcjonariuszy. Niezależnie od tego strażnicy patrolowali teren akwenu. W weekendy organizowano patrole funkcjonariuszy na łodzi a w ciągu tygodnia wspólnie z Policją (57 patroli). W okresie od maja do października teren miasta patrolowany był również przez strażników na rowerach, którzy zwracali szczególną uwagę na zjawisko spożywania alkoholu, zakłócania spokoju i zaśmiecania ścieżek rowerowych. W sezonie letnim patrole rowerowe wystawiły 186 mandatów karnych na kwotę 17 500 zł oraz udzieliły 34 pouczeń.

W ramach realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” działania podejmowało także Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie. Na mocy umowy zawartej z Wydziałem Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, ratownicy WOPR zapewniali bezpieczeństwo na wodzie osobom

korzystającym z akwenu Zalew Zemborzycki. W dni wolne od pracy i święta, na obszarze Zalewu ratownicy wykonywali patrole ratownicze, a w przypadkach wystąpienia zagrożeń podejmowali stosowne działania ratownicze.

W realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” uczestniczył również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie. W sezonie letnim nad Zalewem Zemborzyckim zorganizowane były 2 miejsca wykorzystywane do kąpieli tj. na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Wrotków” i Ośrodka Wypoczynkowego „Marina”. Sezon kąpielowy trwał od 28.06.2013 r. do 01.09.2013 r. W tym czasie kilkakrotnie przeprowadzono badanie kontrolne wody. W przypadkach gdy wyniki przeprowadzanej oceny jakości wody były negatywne Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nie dopuszczał do rekreacyjnego użytkowania miejsc wykorzystywanych do kąpieli. W okresie letnim kontrolą objęto także wszystkie obiekty wypoczynkowe zlokalizowane nad Zalewem Zemborzyckim. Przeprowadzono 4 kontrole, w wyniku których nie stwierdzono uchybień natury sanitarnej. Podczas kontroli sanitarnych ustalono, że linie brzegowe Zalewu utrzymane były na dostatecznym poziomie. Podczas trwania sezonu turystycznego 2013 r. odnotowano 1 interwencję dotyczącą stanu porządkowego kompleksu odkrytych basenów „Słoneczny Wrotków” nad Zalewem Zemborzyckim. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła jednak zarzutów podnoszonych w zgłoszeniu.

7. Podprogram – „Czystość w Dzielnicy”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Straż Miejska Miasta Lublin.

Pełniąc codzienną służbę w dzielnicach Lublina, funkcjonariusze Straży Miejskiej zwracali szczególną uwagę na miejsca zagrożone zachowaniami patologicznymi (spożywanie alkoholu, wybryki chuligańskie, zakłócenia spokoju) oraz na kwestie związane z utrzymaniem czystości i porządku na terenie miasta (wyprowadzanie psów bez nadzoru, niesprzątanie nieczystości po zwierzętach, umieszczanie ulotek i plakatów w miejscach do tego nieprzeznaczonych). Miejsca takie typowano na podstawie własnych obserwacji, zgłoszeń od mieszkańców oraz Rad Dzielnic. Kontrole na lubelskich osiedlach pod kątem właściwego nadzoru nad zwierzętami oraz sprzątania nieczystości przez ich właścicieli Straż Miejska Miasta Lublin prowadziła głównie w godzinach wczesnoporannych oraz popołudniowych. W 2013 r. wystawiono 280 mandatów na kwotę 16 280 zł za wyprowadzanie psów bez odpowiedniego nadzoru oraz 99 mandatów na kwotę 4550 zł za nieuprzątnięcie zanieczyszczeń po zwierzętach. Ponadto wystawiono 233 mandaty karne na kwotę 14 430 zł za umieszczanie ogłoszeń w miejscach niedozwolonych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, będący partnerem podprogramu, w ramach jego realizacji przeprowadził 309 kontroli piaskownic przy placach zabaw,

zlokalizowanych na terenie 57 administracji lubelskich osiedli mieszkaniowych. Kontrole przeprowadzane były wspólnie ze Strażą Miejską Miasta Lublin. W trakcie podejmowanych czynności stwierdzono, iż piasek w piaskownicach został wymieniony po okresie zimowym, jednakże stwierdzono nieprawidłowości dotyczące w szczególności:

- niewłaściwego stanu technicznego urządzeń dla dzieci,
- braku tablic z regulaminami przypominającymi o zakazie wprowadzania zwierząt,
- braku koszy na odpady sanitarne.

Powyższe nieprawidłowości zostały usunięte przez administratorów obiektów.

Podczas kontroli placów zabaw na administratorów obiektów nałożono 2 mandaty karne za zły stan sanitarny piaskownic.

Ponadto opracowano ulotkę pt. „Bezpieczne piaskownice”, która zawierała informacje o zasadach organizowania piaskownic i korzystania z nich.

Obszar Prewencyjno – Pedagogiczny

1. Podprogram – „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty” oraz 3. Podprogram – „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka”.

Podmiotem wiodącym w realizacji obydwu podprogramów jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W ramach realizacji ww. przedsięwzięć w Zespole ds. Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie jako system wsparcia dla ofiar przemocy funkcjonuje telefon konsultacyjno – informacyjny 81-535-53-30 „My Cię wysłuchamy i pomożemy”. W okresie sprawozdawczym udzielono 161 porad telefonicznych oraz udzielono 135 porad indywidualnych osobom zgłaszającym się z problemami dotyczącymi przemocy oraz uzależnień. Kolejnym elementem wsparcia dla ofiar przemocy jest Miejski Pokój Przyjęć dla Ofiar Przemocy, w którym przesłuchiwane są małoletnie ofiary przestępstw. W okresie 2013 roku przeprowadzono 12 przesłuchań, w trakcie których przesłuchano 13 osób małoletnich. Ofiarom przemocy udzielane jest wsparcie psychiczne i emocjonalne. Ponadto w ramach pomocy ofiarom przemocy w rodzinie przekazywane są adresy instytucji pomocowych działających na rzecz ofiar przemocy. Małoletnie ofiary przemocy w ramach rekompensaty doznanych krzywd otrzymują policyjną maskotkę „Sierżanta Poli”.

W okresie 2013 roku na terenie podległym KMP w Lublinie w ramach przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie sporządzonych zostało 525 Niebieskich Kart. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą - 669, w tym 486 kobiet, 63 mężczyzn oraz 120 osób małoletnich. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 527, w tym 59 kobiet, 467 mężczyzn oraz 1 osoba nieletnia. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – 85, z czego 4 kobiety oraz 81 mężczyzn. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu – 243, z czego 13 kobiet, 229 mężczyzn oraz 1 osoba nieletnia.

W realizacji ww. podprogramów, w roli partnera, brał udział również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Realizacja przedsięwzięcia „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty” odbywała się na poziomie wszystkich sekcji pracy socjalnej Ośrodka i mieściła się w kategorii działań o charakterze priorytetowym zarówno w kontekście realizacji Programu „Bezpieczny Lublin” jak i wypełniania zadań ustawowo nałożonych na ośrodki pomocy społecznej. W ramach przedmiotowego podprogramu podejmowano działania

o charakterze prewencyjnym, skierowane wobec osób zagrożonych przemocą w rodzinie, obejmujące kształtowanie świadomości, wrażliwości i odpowiedzialności społecznej oraz kolportaż ulotek i publikacji a także działania interwencyjne z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty”. W perspektywie roku 2013 w odnotowano wpływ 944 Niebieskich Kart, powołano 781 grup roboczych, w ramach których przeprowadzono 2481 spotkań. Podejmowane czynności, mające na celu ochronę osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy oraz świadków tego zjawiska miały charakter interdyscyplinarny przy założeniu, że koordynacja działań wspierających oraz współpracy służb pozostawała w gestii przedstawicieli pomocy społecznej. W realizację procedury „Niebieskiej Karty”, w celu profesjonalizacji oraz podniesienia skuteczności świadczonej pomocy, zaangażowane są służby Policji, przedstawiciele prokuratur, placówek oświatowych, służby zdrowia, sądownictwa, ośrodków leczenia uzależnień, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych a także podmiotów III sektora (Stowarzyszenia STOP, AGAPE, BONA FIDES). Ponadto w ramach doskonalenia umiejętności zawodowych kadr realizujących zadania związane z diagnozowaniem i pomocą osobom pokrzywdzonym pracownicy socjalni uczestniczyli w seminariach i szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach realizacji działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w roku 2013 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie realizował dwa Programy Aktywności Lokalnej „Wiedza Naszą Siłą” oraz „Życiowy Drogowskaz” w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Pierwszy skierowany był do 25 osób dotkniętych przemocą domową (12 uczestników i 13 osób będących tzw. „otoczeniem” beneficjenta ostatecznego projektu systemowego), zamieszkujących w obszarze działania Sekcji Pracy Socjalnej Nr 1, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, przy ul. Głowackiego 35. Celem głównym Programu była poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w związku z doświadczaniem przemocy domowej, która utrudnia prawidłowe funkcjonowanie osób w społeczeństwie oraz ich aktywizację zawodową. Drugi Program adresowany był do 11 kobiet wraz z otoczeniem doświadczających lub zagrożonych zachowaniami patologicznymi w środowisku domowym. Jego głównym celem było podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych odbiorców w zakresie przeciwdziałania marginalizacji oraz wykluczenia społecznego. Osiągnięte cele szczegółowe dotyczyły zwiększenia kompetencji i umiejętności społecznych poprzez: podwyższenie motywacji do zmiany własnej sytuacji, zdobycie wiedzy z zakresu poradnictwa prawnego oraz technik relaksacyjnych, nabycie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami poprzez wymianę doświadczeń z osobami dotkniętymi podobnymi problemami, zwiększenie kompetencji zawodowych

poprzez nabycie prawidłowych relacji w rodzinie.

W ramach realizacji przedsięwzięć wpisujących się w założenia podprogramu „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka” mającego na celu kreowanie pozytywnego wizerunku Policjanta - Przyjaciela Dzieci, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie podejmowali następujące inicjatywy z zakresu działalności profilaktyczno – edukacyjnej:

- Spotkania z uczniami w dniach 29, 30 i 31 stycznia 2013 roku, w ramach współpracy z Gimnazjum Nr 11 przy ul. Radości 13 w Lublinie. Hasłem przewodnim spotkania z pracownikami socjalnymi było: „Jak wspierać osoby, które znalazły się w biedzie, chorobie, stanie sieroctwa społecznego lub „euro sieroctwa”. Gdzie szukać pomocy?” Celem spotkania było przedstawienie w formie multimedialnej informacji, dotyczących działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, specyfiki pracy pracownika socjalnego, jak również zadań i form pomocy. W spotkaniu łącznie wzięły udział 23 klasy gimnazjalne. Pracownicy socjalni przez trzy dni, w dwuosobowych zespołach dzielili się z młodzieżą wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym. Uczniowie na zakończenie każdego spotkania otrzymali przygotowane przez pracowników socjalnych ulotki zawierające dane teleadresowe instytucji pomocowych, uzyskali również wiedzę m.in. na temat przemocy w rodzinie oraz cyberprzemocy. Źródło finansowania: wkład własny kadry Sekcji Pracy Socjalnej Nr 5 przy ul. Piekarskiej 27.
- Coroczny Rodzinny Festyn Osiedlowy na Wrotkowie z udziałem „Policyjnej Maskotki”. Wzorem lat poprzednich festyn zorganizowany został na boisku szkolnym Gimnazjum Nr 3, przy ul. Nałkowskich 110 w dniu 15 czerwca 2013 r. Stanowił on okazję do integracji społeczności lokalnej, umożliwił aktywne spędzenie czasu rodzin z dziećmi. Corocznie inicjatywa cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców zarówno dzielnicy, jak i osób zamieszkujących inne obszary miasta Lublin. Udział w powyższym działaniu środowiskowym wzięli również przedstawiciele Policji oraz Straży Pożarnej. Koszt finansowania: całość festynu - ok.12.000 zł. Źródło: gmina Lublin, Spółdzielnia Mieszkaniowa im. W. i Z. Nałkowskich, Miejskie Przedsiębiorstwo Wód i Kanalizacji w Lublinie.

W realizacji podprogramu „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty”, w roli partnera, brało udział także Centrum Interwencji Kryzysowej.

Głównym celem CIK jest zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, w tym doświadczającym przemocy domowej. Zadanie te Centrum realizuje poprzez udzielanie pomocy specjalistycznej indywidualnej, grupowej i rodzinnej. Ponadto CIK zapewnia doraźne całodobowe schronienie dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, które w wyniku zdarzeń losowych straciły

możliwość pobytu w dotychczasowym miejscu zamieszkania oraz w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, przemocy domowej – zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu bądź życiu. Do zadań Centrum należy także budowanie gminnego systemu pomocy opierającego się na współdziałaniu różnych służb i instytucji. Ok. 40% osób zgłaszających się do CIK to osoby doświadczające przemocy w rodzinie. W tym zakresie w 2013 r. udzielono ponad 2000 porad specjalistycznych podczas spotkań osobistych. Ponadto prowadzono pomoc grupową dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w postaci zajęć grupy psychoedukacyjnej (11 os.), terapeutycznej dla kobiet (10 os.), grupy wsparcia (15 os.) oraz grupy samorozwojowej (15 os.). Kadra Centrum aktywnie uczestniczy w realizacji procedury Niebieskiej Karty, współpracując z Zespołem Interdyscyplinarnym i podejmując działania w 128 grupach roboczych. CIK współpracuje także z licznymi instytucjami i organizacjami w zakresie zapewnienia wsparcia osobom, które znalazły się w sytuacjach kryzysowych (Policja, prokuratura, kuratorzy, służba zdrowia, Wydziały UM, szkoły, przedszkola).

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Bezpieczna Lubelszczyzna, CIK organizowało lokalną kampanię społeczną pn. „Oblicza NIEbezpieczeństwa” dotyczącą zagrożeń w różnych obszarach życia społecznego. Kampania poprzez różnego rodzaju środki przekazu miała za zadanie uwrażliwienie społeczeństwa na zagrożenia związane z przemocą w rodzinie, w miejscach publicznych, na drogach, w cyberprzestrzeni i wynikające z używania środków psychoaktywnych. Kampania oprócz uświadamiania zagrożeń i ich skutków miała walor informacyjny. Zaangażowały się w nią liczne instytucje działające na rzecz bezpieczeństwa oraz lokalne media.

Centrum Interwencji Kryzysowej na bieżąco realizuje zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych we współpracy z innymi organizacjami. Wśród nich wymienić należy m.in.: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Stowarzyszenie STOP, Stowarzyszenie AGAPE, NADZIEJA, Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej, Stowarzyszenie Bezpieczna Lubelszczyzna oraz innymi instytucjami działającymi zarówno na terenie Lublina jak i innymi o zasięgu ogólnopolskim: ITAKA, Fundacja La Strada, Fundacja Dzieci Niczyje, Pogotowie Niebieska Linia.

2 . Podprogram – „Bezpieczny Uczeń – POLI radzi”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W ramach realizacji powyższego przedsięwzięcia w 2013 roku przeprowadzono 400 spotkań, w których uczestniczyło 22151 osób, w tym 19802 uczniów, 394 pedagogów i 1955 rodziców. Tematyka spotkań dotyczyła szeroko pojętego bezpieczeństwa dzieci,

w tym problematyki przemocy i agresji rówieśniczej, a także odpowiedzialności nieletnich wobec prawa.

Funkcjonariusze z Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyli również w 41 akcjach popularyzujących pracę Policji w zakresie działalności prewencyjnej oraz przeciwdziałania zjawiskom patologicznym. W ramach podejmowanych działań organizowano pokazy tresury psów policyjnych i sprzętu policyjnego oraz przekazywano materiały o tematyce profilaktyczno – prewencyjnej, tj. odbłaski, magnesy z logo „Bezpieczny Lublin” oraz z numerami telefonów alarmowych, a także ulotki „Co zrobić w razie ataku psa?”.

Ponadto w 2013 roku zorganizowano 6 „Dni Otwartych” Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, podczas których dzieci z lubelskich szkół i przedszkoli a także studenci mieli możliwość zwiedzenia pomieszczeń KMP w Lublinie oraz obejrzenia pokazu sprzętu policyjnego i tresury psów policyjnych. W 2013 roku Komendę Miejską Policji w Lublinie zwiedziło ok. 1225 osób.

Warto wspomnieć również o corocznej akcji pn. „Mikołajki” organizowanej przez Komendę Miejską Policji w Lublinie oraz Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W ramach ww. akcji w dniu 6 grudnia na oddziałach dziecięcych lubelskich szpitali organizowane były spotkania z dziećmi, podczas których przeprowadzono pogadanki na temat bezpiecznych zachowań. Dodatkowo każde dziecko otrzymało mikołajkowy prezent. W spotkaniach uczestniczył również Policjant przebrany za Św. Mikołaja oraz Sierżant Poli. Upominki dla dzieci zostały zakupione przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

W 2013 roku przeprowadzono również XIII edycję konkursu pn. „Jestem Bezpieczny”, którego celem było upowszechnianie informacji o zagrożeniach, z jakimi młodzi ludzie mogą spotkać się w swym codziennym życiu, rozwijanie postaw umożliwiających unikanie, zapobieganie i pokonywanie niebezpieczeństw oraz zapoznanie dzieci i młodzieży z systemem działania służb i instytucji niosących pomoc w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. W konkursie udział wzięli uczniowie klas IV – VI szkół podstawowych. Zwyciężyła drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 46 w Lublinie. Nagrody dla uczestników konkursu zakupione zostały przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lubin.

W 2013 roku pozyskano także środki finansowe będące w dyspozycji z Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin z przeznaczeniem na zakup materiałów profilaktyczno – prewencyjnych, tj. odbłaski, magnesy, długopisy z numerami telefonów alarmowych, a także z logo „BEZPIECZNY LUBLIN” oraz ulotki „Co zrobić w razie ataku psa?”. Materiały te wykorzystywane

były podczas spotkań z dziećmi, młodzieżą, pedagogami oraz rodzicami.

4. Podprogram – „STOP Kradzieżom”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Podstawowym celem przedmiotowego programu jest zapobieganie i ograniczanie ilości kradzieży w miejscach lub okolicznościach, w których wykluczone są skuteczne działania w formie policyjnego patrolu lub obchodu, czyli obiektach zamkniętych takich jak: biura, przychodnie lekarskie, szpitale, szkoły, lokale gastronomiczne, dyskoteki, środki komunikacji miejskiej, instytucje publiczne.

Ponadto celami programu są:

- stałe monitorowanie zagrożenia kradzieżami na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Lublinie,
- kreowanie wśród mieszkańców tzw. „bezpiecznych zachowań” utrudniających sprawcom dokonanie kradzieży,
- zachęcanie dyrektorów, kierowników lub właścicieli instytucji, przychodni, szpitali, szkół, placówek handlowych, dyskotek itp. do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa na terenie swoich obiektów,
- zapewnienie stałej informacji dla mieszkańców o zagrożeniach kradzieżami oraz sposobach ich unikania,
- kreowanie dzielnicowych KMP w Lublinie jako policjantów odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa w podległych rejonach.

W głównej mierze realizatorami ww. programu są dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, których zadaniem jest ustalenie, na podstawie analizy stanu zagrożenia w podległych rejonach, wszystkich miejsc zagrożonych kradzieżami i podjęcie działań prewencyjnych polegających zwłaszcza na uświadomieniu mieszkańcom, kierownictwu oraz pracownikom biur, instytucji, lokali gastronomicznych, placówek służby zdrowia – istnienia zagrożenia kradzieżami mienia oraz jednocześnie wskazanie sposobów unikania wymienionych zagrożeń.

W ramach programu w 2013 roku dzielnicowi z Komisariatów Policji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie:

- zorganizowali 462 spotkania środowiskowe,
- przeprowadzili 756 pogadanek i rozmów profilaktycznych,
- sporządzili 85 pisemnych wystąpień dotyczących poprawy bezpieczeństwa w obiektach użyteczności publicznej zagrożonych kradzieżami mienia,
- przeprowadzili 8502 kontrole miejsc zagrożonych kradzieżami mienia (obiektów i instytucji),

- podjęli 416 działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa osób i mienia w obiektach objętych programem „Stop Kradzieżom”,
- ujawnili 591 kradzieży w obiektach objętych programem „Stop Kradzieżom” (sklepy, biura, placówki służby zdrowia, dworce, pokoje w akademikach, galerie handlowe, restauracje, środki transportu MPK, itp.)

5. Podprogram – „Sezon Turystyczny”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Głównymi celami podprogramu są wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i turystów, utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w najczęściej odwiedzanych rejonach miasta oraz ochrona życia, zdrowia i mienia osób wypoczywających.

Działania podejmowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin w ramach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia skupiały się na zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańcom oraz turystom przebywającym na terenie miasta. W tym celu powołany został m.in. Nieetatowy Sezonowy Zespół Policjantów ds. Zwalczania przestępstw i wykroczeń na wodach i terenach przywodnych w rejonie Zalewu Zemborzyckiego oraz na terenach rekreacyjnych miasta Lublin, który funkcjonował od 30 kwietnia do 30 września 2013 r. W jego skład oprócz policjantów pełniących służbę na akwenie Zalewu Zemborzyckiego wchodził funkcjonariusze pełniący służbę w patrolu rowerowym. W okresie od maja do października służbę pełniły także patrole rowerowe i motorowerowe Straży Miejskiej Miasta Lublin. Zadaniem funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej było przede wszystkim kontrolowanie porządku i bezpieczeństwa w rejonie ścieżek rowerowych oraz miejsc wypoczynku.

W ramach realizacji przedsięwzięcia „Sezon Turystyczny” działania podejmował również partner podprogramu - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny. W sezonie turystycznym kontrolą objęto obiekty związane z bieżącym ruchem turystycznym tj. dworzec autobusowy oraz dworzec kolejowy. Łącznie przeprowadzono 6 kontroli, w wyniku których wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno – higienicznego ww. obiektów. Przeprowadzono również kontrole kilkunastu środków transportu publicznego. Podczas wykonywanych czynności stwierdzono, że pojazdy były utrzymane w czystości, na ich wyposażeniu znajdował się sprzęt porządkowy i apteczki pierwszej pomocy, umieszczono w nich także informacje o zakazie palenia tytoniu.

Ważnym elementem działań w ramach podprogramu „Sezon Turystyczny” było sprawdzenie warunków letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W 2013 roku przeprowadzono 37 kontroli miejsc wypoczynku dzieci i młodzieży, które nie wykazały

naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Podjęto również działania informacyjne nt. bezpieczeństwa w trakcie wypoczynku letniego - rozdawano ulotki odnośnie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, meningokoków, bąblownicy, szkodliwości nadmiernej ekspozycji na słońce.

6. Podprogram – „Wolność”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Policjanci i pracownicy Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie działając na rzecz przeciwdziałania narkomanii realizują przedsięwzięcie profilaktyczne pod nazwą „Wolność”, którego podstawowym celem jest kształtowanie świadomości wśród młodzieży szkolnej na temat negatywnego wpływu środków odurzających na funkcjonowanie organizmu człowieka oraz skutkach prawnych z tym związanych.

Realizacja tego przedsięwzięcia polega między innymi na:

- organizowaniu spotkań dla grona pedagogicznego oraz rodziców,
- edukacji uczniów z zakresu odpowiedzialności prawnej oraz skutków zdrowotnych związanych z sięganiem po narkotyki,
- udzielaniu porad prawnych oraz wsparcia psychologicznego rodzinom z problemem uzależnień, w ramach funkcjonowania telefonu konsultacyjno – informacyjnego 81 - 535-53-30,
- rozpowszechnianiu materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu narkomanii, tj. ulotki, broszury, plakaty, które pozyskano z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
- współpracy z Urzędem Miasta Lublin, placówkami oświatowymi i opiekuńczo – wychowawczymi, Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień „MONAR”, Stowarzyszeniem „KONTAKT”, Stowarzyszeniem „AGAPE”, Centrum Interwencji Kryzysowej oraz z pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi.

W 2013 roku przeprowadzono 32 spotkania o charakterze edukacyjno - prewencyjnym dot. problemu uzależnień, w których udział wzięło 1451 osób, w tym 20 spotkań dla 885 uczniów, 6 spotkań dla 261 pedagogów oraz 6 spotkań dla 305 rodziców.

W realizacji przedsięwzięcia pn. „Wolność” aktywnie uczestniczył także partner podprogramu - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W 2013 r. pracownicy MOPR realizowali Program Aktywności Lokalnej „Jestem czysty, jestem wolny” w ramach projektu systemowego Człowiek Inwestycją w społeczeństwo współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach

Europejskiego Funduszu Społecznego. Działania realizowane w ramach ww. Programu miały na celu nabycie wiedzy na temat problemu uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych przez osoby zagrożone wykluczeniem i marginalizacją społeczną. Program realizowany był na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży narażonych na uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Podczas pracy w ramach Programu Aktywności Lokalnej celem głównym było niwelowanie destrukcyjnych skutków nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych w rodzinach oraz wśród dzieci i młodzieży.

Realizacja celu głównego możliwa była dzięki realizacji celów szczegółowych tj.:

- 1) Kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny oraz podwyższenie kompetencji wychowawczych uczestników poprzez:
  - zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie prawidłowych wzorów wychowawczych i poprawy relacji między poszczególnymi członkami rodziny, wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich,
  - rozwinięcie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców,
  - wzrost poczucia własnej wartości uczestników i oraz nabycie umiejętności w zakresie radzenia sobie z problemami wychowawczymi z dziećmi,
  - dostarczenie uczestnikom w różnych grupach wiekowych pomysłów umożliwiających świadomą, kreatywną pracę prowadzącą do twórczych rozwiązań poprzez zastosowanie metod oddziałujących na sferę emocjonalną sprzyjających ujawnieniu.
- 2) Ukazanie konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych przez dzieci oraz wpływ ww. zjawiska na funkcjonowanie całej rodziny poprzez:
  - przekazanie rzetelnych informacji o szkodliwym działaniu tytoniu, alkoholu i narkotyków,
  - ukazanie negatywnego wpływu alkoholu i środków psychoaktywnych na rozwój fizyczny i psychiczny młodego organizmu,
  - nabycie wiedzy w zakresie wpływu uzależnienia na życie rodzinne i sposobów radzenia sobie z tym problemem,
  - nabycie umiejętności rozpoznawania pierwszych oznak uzależnienia oraz naukę udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku osób znajdujących się pod wpływem środków odurzających,
  - nabycie wiedzy dotyczącej skutków i procedur prawnych związanych z używaniem środków odurzających.
- 3) Podwyższenie kompetencji społecznych i zawodowych uczestników poprzez:
  - zwiększenie wiedzy z zakresu zagadnień prawnych,
  - nabycie umiejętności pozytywnego myślenia nastawionego na rozpoznawanie

i rozwiązywanie problemów osobistych i rodzinnych,

- podniesienie motywacji do działania,
- dokonywanie pozytywnych zmian w życiu, w tym poszukiwaniu pracy.

W odniesieniu do problemu narkomanii w roku 2013 podczas posiedzeń grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego rozpowszechniano wśród rodziców dzieci z problemem narkomanii poradnik opracowany przez służby społeczne MOPR pt. „NARKOTYKI – Co wiedzieć warto? Co wiedzieć trzeba?”. Ponadto kierowano rodziny z problemem narkomanii do Stowarzyszenia MONAR – Poradni Profilaktyki Leczenia i Terapii Uzależnień w Lublinie, celem uzyskania specjalistycznej pomocy. W zakresie problemu uzależnienia od alkoholu prowadzona jest systematyczna współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, do której kierowane są wnioski o zastosowanie przymusu leczenia wobec osób uzależnionych. Jednocześnie przedstawiciele służb społecznych jako reprezentanci wnioskodawcy uczestniczą w posiedzeniach Komisji w charakterze świadków.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie prowadzi również dwie Świetlice Socjoterapeutyczne przy ul. Głębokiej 11 oraz ul. Piekarskiej 27 w Lublinie:

- Świetlica Socjoterapeutyczna nr 1 przy ul. Głębokiej 11 – udzielano pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo, dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju.
- Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 2, przy ul. Piekarskiej 27 – prowadzono zajęcia socjoterapeutyczne na temat prawd i mitów o alkoholu, zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu i innymi substancjami psychoaktywnymi. Efektem tych działań było nabycie przez dzieci umiejętności rozróżniania pojęć „używanie” oraz „nadużywanie”, zapoznanie z podstawowymi mechanizmami uzależnienia.

Działania w ramach przedsięwzięcia pn. „Wolność” podejmował także Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny będący partnerem podprogramu.

W 2013 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadził czynny nadzór w zakresie zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Na terenie miasta funkcjonował Punkt sprzedaży oznaczony jako HINDU POINT i „Wszystko po 2 zł, 4 zł, 6 zł i inne” zlokalizowany przy ul. Furmańskiej 8. W przedmiotowym lokalu działalność równoległe prowadziło 2 przedsiębiorców, co zdecydowanie utrudniało prowadzenie postępowania administracyjnego. W punkcie sprzedaży przeprowadzono łącznie 26 kontroli. Wydano 10 decyzji administracyjnych – w tym 5 nakazujących zaprzestanie prowadzenia działalności, 4 tytuły wykonawcze i 13 postanowień. PPIS działając jako organ egzekucyjny oraz wierzyciel obowiązku podlegającego zabezpieczeniu, zarządził zabezpieczenie środków, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi. Łącznie zabezpieczono

867 opakowań jednostkowych. Pobrane próbki podano analizie składu jakościowego, która wykazała, iż wszystkie substancje wykazują działanie psychoaktywne, stanowiące zagrożenie dla zdrowia i życia. W związku z istniejącym zagrożeniem pracownicy PPIS, ramach kampanii oświatowej, prowadzili dystrybucję materiałów informacyjnych w miejscach wypoczynku letniego, szkołach, placówkach opieki zdrowotnej itp. W ww. miejscach przeprowadzono także wykłady i szkolenia dla młodzieży oraz kadry pedagogicznej omawiając zagrożenia zdrowotne wynikające z uzależnienia od narkotyków, środków zastępczych i środków odurzających a także wynikających z używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przez cały 2013 r. monitorował również przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo – wychowawczych i ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce. Podczas kontroli placówek zwracano uwagę m.in. na umieszczenie znaku zakazu palenia tytoniu (słownego i graficznego).

7. Podprogram – „GIMBUS PATROL - Puste Ławki – Stop”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W ramach zintegrowanych działań prewencyjnych pod nazwą „GIMBUS PATROL”, których celem jest poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w rejonach szkół, patrolowano rejony wokół szkół, ze szczególnym zwróceniem uwagi na miejsca spotykania się młodzieży.

W 2013 r., w ramach 175 pełnionych służb policjanci i funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin podejmowali następujące działania:

- prowadzili rozmowy z dziećmi, młodzieżą, dyrekcją i pedagogami ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich,
- patrolowali rejony szkół, ze zwróceniem uwagi na boiska szkolne, gdzie spotyka się młodzież – każdego dnia zgodnie z wyznaczonym rejonem służbowym patrol zobowiązany był objąć nadzorem 5 placówek oświatowych oraz jedno miejsce szczególnie zagrożone,
- kontrolowali miejsca grupowania się dzieci i młodzieży – 305,
- kontrolowali punkty sprzedaży alkoholu pod kątem dostępu osób małoletnich – 328,
- kontrolowali miejsca, w których może dochodzić do dystrybucji substancji psychotropowych oraz miejsca gromadzenia się osób, które środki tego typu zażywają – 166,
- wylegitymowali 1184 osoby,
- przeprowadzili 821 kontroli bagażu,

- przeprowadzili 247 kontroli osobistych,
- sprawdzili 350 telefonów komórkowych,
- nałożyli 255 mandatów karnych,
- przeprowadzili 373 interwencje publicznych.

W trakcie realizacji zintegrowanych działań prewencyjnych pod nazwą „GIMBUS PATROL” ustalono, że dyrekcje szkół pozytywnie oceniają przebieg akcji, zwracając uwagę na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w rejonach szkół na skutek patroli Policji i Straży Miejskiej.

8. Podprogram – „Bezpieczeństwo i pomoc w sytuacjach trudnych”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

Głównymi celami przedsięwzięcia jest popularyzacja specyfiki służby w Państwowej Straży Pożarnej, upowszechnienie wiedzy na temat telefonicznych numerów alarmowych oraz propagowanie wśród dzieci i młodzieży prawidłowych zasad zachowania w obliczu zagrożeń.

W ramach realizacji podprogramu Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie podejmowała następujące działania:

- przyjmowanie zorganizowanych grup dzieci i młodzieży w poszczególnych Jednostkach Ratowniczo Gaśniczych – 96 wycieczek,
- organizacja pokazów sprzętu i umiejętności ratowniczych podczas imprez plenerowych, uroczystości i świąt – 45 imprez,
- eksponowanie w mediach tematyki dotyczącej funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej – 110 razy.

Ponadto w ramach akcji pn. „Nie dla czadu” Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie w 2013 roku przekazała czujnik CO dla jednego z lubelskich rodzinnych domów dziecka. Na początku roku 2014 planowane jest przekazanie dwóch czujników dymu dla rodzinnych domów dziecka.

9. Podprogram – „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin.

Program jest adresowany do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych a realizowany przez nauczycieli doradców metodycznych.

W ramach programu realizowano zagadnienia będące kompilacją istotnych problemów wynikających z obserwacji własnej nauczycieli doradców metodycznych jak również zapotrzebowania ze strony szkół na realizację określonej tematyki w różnych

sferach funkcjonowania człowieka a stanowiących niejednokrotnie realne źródło zagrożenia dla budowania prospołecznych postaw i zachowań. Wybór formy realizacji programu dokonywany był samodzielnie przez każdą uczestniczącą szkołę. Dominującą była warsztatowa forma realizacji a także prelekcje, spotkania, filmy i prezentacje.

Program realizowany był w następującej grupie tematów:

- Profilaktyka nowotworowa,
- Inwestuj w zdrowie i nie sięgaj po używki,
- Seks, drugs and rock and roll,
- Zdrowe żywienie i dieta cud - odchudzanie i jego konsekwencje,
- Bezpieczeństwo na drodze z perspektywy pieszego, rowerzysty i kierowcy,
- Sen i jego rola w cyklu dobowym,
- Uzależnienia od Internetu,
- Sprawdź, czy szkoła podnosi ci ciśnienie,
- Co za dużo to niezdrowo czyli o działaniu kofeiny, paracetamolu, ibuprofenu i napojów energetyzujących,
- Stymulacja naszego mózgu. Wpływ różnych substancji na mózg,
- Ratujemy życie i uczymy ratować,
- Kręgosłup - fundament zdrowego ciała,
- Oddając szpik ratujesz życie,
- Choroby cywilizacyjne,
- Nagłe zachorowania i przyczyny, objawy i pierwsza pomoc,
- Profilaktyka nowotworu piersi,
- Zdrowe jedzenie,
- Wiesz co jesz czyli słów kilka o konserwantach,
- Dokąd zmierza cywilizacja czyli plaga XXI wieku,
- Dar płynący z serc - praca dotycząca promocji oddawania szpiku.

Na poziomie szkół gimnazjalnych w programie uczestniczyło 35 uczniów oraz 6 nauczycieli z Gimnazjum nr 6, Gimnazjum nr 10, Gimnazjum nr 19, Gimnazjum nr 25 oraz Gimnazjum nr 26.

Na poziomie szkół gimnazjalnych program zakładał realizację następujących celów:

- kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju młodzieży,
- propagowanie zdrowych i bezpiecznych zachowań w środowisku uczniów,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie swoje i innych,
- przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożeń,
- kształtowanie następujących umiejętności:
  - porozumiewanie się w różnych sytuacjach,
  - prezentacja własnego punktu widzenia,

- przygotowanie do publicznych wystąpień, autoprezentacja,
- poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł,
- planowanie i organizowanie działań,
- umiejętność przyjmowania ról społecznych,
- zdobywanie doświadczeń we współzyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

Na poziomie szkół ponadgimnazjalnych w programie uczestniczyło 135 uczniów oraz 13 nauczycieli z I LO, III LO, V LO, VIII LO, IX LO, Państwowych Szkół Budownictwa i Geodezji, Zespołu Szkół Chemicznych i Przemysłu Spożywczego oraz Zespołu Szkół nr 5.

Na poziomie szkół ponadgimnazjalnych program zakładał realizację następujących celów:

- propagowanie zdrowych i bezpiecznych zachowań w środowisku uczniów,
- kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju młodzieży,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie swoje i innych,
- przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- planowanie i organizowanie działań,
- efektywne współdziałanie w zespole,
- kształtowanie następujących umiejętności:
  - rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,
  - przygotowanie do publicznych wystąpień, autoprezentacja,
  - wykorzystanie informacji z różnych źródeł,
  - odnoszenie do praktyki zdobytej wiedzy,
  - współdziałanie w grupie rówieśniczej.

W ramach realizowanego programu przeprowadzono konkurs wiedzy o regionie przeprowadzony w formie testu i prezentacji pt. „Bezpieczne, smaczne i atrakcyjne zakątki Lubelszczyzny”, w którym uczestniczyło 255 uczniów oraz 20 nauczycieli z Gimnazjum nr 6 i Gimnazjum nr 10.

Głównymi celami realizowanego konkursu było:

- zaangażowanie społeczności szkolnej do poznawania regionu Lubelszczyzny,
- propagowanie walorów turystycznych Lubelszczyzny,
- promocja kultury i tradycji regionu Lubelszczyzny wśród uczniów,
- propagowanie bezpiecznego wypoczynku i radzenia sobie w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu,
- przygotowanie uczniów do współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- planowanie i organizowanie działań,
- efektywne współdziałanie w zespole,

- kształtowanie następujących umiejętności:
  - pracy w grupie metodą projektu,
  - porozumiewania się w różnych sytuacjach, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,
  - przygotowanie do publicznych wystąpień i autoprezentacji,
  - porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł,
  - praktycznego zastosowanie zdobytej wiedzy (promocja Lubelszczyzny),
  - zdobywania doświadczeń we współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

Oprócz realizacji podprogramu „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie” Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin podejmował następujące przedsięwzięcia mające na celu poprawę poziomu bezpieczeństwa uczniów:

1. Program „Bezpieczna droga” czyli zapewnienie dzieciom ze szkół, dla których Gmina Lublin jest organem prowadzącym, bezpieczeństwa w trakcie drogi do i ze szkoły. W ramach programu w 2013 roku zatrudnionych było 35 osób w charakterze „Strażnika ruchu drogowego”, przy 27 szkołach usytuowanych w pobliżu ulic o bardzo dużym natężeniu ruchu, a na których nie ma sygnalizacji świetlnej. Od lutego 2014 r. liczba zatrudnionych w charakterze „Strażnika ruchu drogowego” wzrosła do 36 osób przy 28 szkołach.
2. Projekt „W trosce o bezpieczeństwo” realizowany w 2013 r. przez Gimnazjum nr 16 w Lublinie w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem bezpieczniej”, którego podstawowym celem jest ograniczanie zjawisk i zachowań, które budzą poczucie zagrożenia i powszechny społeczny brak akceptacji dla określonych negatywnych form zachowań. W programie uczestniczyła cała społeczność szkoły. Głównym celem programu realizowanego w Gimnazjum nr 16 było dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat zagrożeń jakie niesie za sobą współczesna cywilizacja, budowanie postaw i zachowań prozdrowotnych oraz uczenie umiejętności radzenia sobie z trudnościami.

W ramach programu przeprowadzono m.in.:

- kurs udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej wraz ze spotem instruktażowym,
- dzień „Szkoła bez przemocy”,
- warsztaty pt. „Medyczne i niemedyczne aspekty podejmowania zachowań ryzykownych”.

Realizacja programu pozwoliła na nabycie, przez uczniów szkoły, wiedzy i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i prawidłowego reagowania w sytuacjach niebezpiecznych i bezpośredniego

zagrożenia zdrowia i życia.

10. Podprogram – „Przeciwdziałanie Utrwalaniu Zjawiska Bezdomności”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W ramach realizacji podprogramu w 2013 roku podjęto następujące działania:

- filie Ośrodka corocznie przygotowują się do okresu jesienno-zimowego opracowując m.in. wykaz miejsc gdzie mogą się gromadzić osoby bezdomne (ogródki działkowe, pustostany, opuszczone posesje, piwnice, śmietniki), zawierający określenie dokładnego miejsca ich pobytu. W ramach podejmowanych działań socjalnych, wszystkie osoby bezdomne są motywowane przez pracowników socjalnych do skorzystania z pomocy w formie schronienia. W stosunku do osób bezdomnych, które stanowczo nie wyrażają zgody na pobyt w ośrodkach wsparcia, podejmowane są działania socjalne zmierzające do bieżącego kontrolowania ich sytuacji bytowej. Osoby te obejmowane są pomocą w formie gorącego posiłku, zasiłków celowych na zakup odzieży, obuwia czy leków,
- systematyczne wizytowanie środowisk przez pracowników socjalnych, którzy swoim działaniem obejmują rejony szczególnie narażone na przebywanie osób bezdomnych. W okresie jesienno – zimowym pracownicy socjalni wizytują ww. środowiska regularnie, często także w asyście Policji oraz Straży Miejskiej,
- uwrażliwianie środowiska lokalnego, tj. współpraca z lokalnymi partnerami, w celu bieżącego przekazywania informacji na temat osób bezdomnych, przebywających w miejscach nieprzystosowanych do zamieszkiwania i noclegu (kierowanie korespondencji do Spółdzielni Mieszkaniowych, Komisariatów Policji, Straży Miejskiej, NZOZ Przychodni Lekarza Rodzinnego),
- akcja informacyjna w środowisku lokalnym, polegająca na dokładaniu wszelkich starań aby informacje dotyczące organizacji niosących pomoc osobom bezdomnym, umieszczane były w miejscach widocznych i ogólnie dostępnych. Służby społeczne występują z apelem do mieszkańców o szczególną wrażliwość na los osób bezdomnych - osób wyjątkowo narażonych na negatywne skutki ujemnych temperatur. W informatorach umieszczane są wszystkie telefony kontaktowe do służb publicznych i społecznych,
- w ramach działań socjalnych podejmowane są próby ponownego nawiązywania zerwanych więzi rodzinnych w celu uzyskania pomocy ze strony środowiska rodzinnego, sąsiedzkiego oraz lokalnego.

W 2013 r., we współpracy ze Stowarzyszeniem Charytatywnym „Nadzieja”, zorganizowano 6 spotkań interdyscyplinarnych z udziałem osób bezdomnych,

które w ramach prowadzonych działań socjalnych kierowano do wykonywania prac społeczno – użytecznych, uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej Nadzieja, a także do Programu Aktywności Lokalnej – „Aktywni – kreatywni” obejmującego instrumenty aktywnej integracji o charakterze społecznym i zawodowym.

W ramach współpracy z Fundacją SOS Ziemi Lubelskiej zorganizowano 11 spotkań zespołu roboczego, podczas których dokonano oceny sytuacji 51 kobiet przebywających w ośrodkach wsparcia.

Podczas prowadzonych działań osoby bezdomne były informowane o możliwościach korzystania z pomocy wynikających z ustawy o pomocy społecznej, niejednokrotnie były motywowane do podejmowania działań mających na celu aktywizację zawodową (poprzez m.in. udział w spotkaniach z doradcą zawodowym w ramach projektu Pracuję realizowanego przez pracowników Sekcji Pracy Nr 2 wraz z Centrum Edukacji i Pracy OHP).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracował również z Fundacją Academia Iuris – Warszawa, która w siedzibie Filii Nr 3, przy ul. Mieszka I 4 prowadziła punkt bezpłatnych porad prawnych (porady prawne były udzielane m.in. osobom bezdomnym).

11. Podprogram – „ABC Seniora”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych – Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Aktywne działania na rzecz poprawy jakości życia i bezpieczeństwa seniorów podejmował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. W 2013 roku odbyło się ponad 40 spotkań, pikników oraz festynów mających na celu aktywizację osób starszych oraz ich integrację ze środowiskiem lokalnym.

Za najważniejsze działania podejmowane w kierunku poprawy bezpieczeństwa seniorów uznano:

- Spotkanie z funkcjonariuszem Wydziału Prewencji KMP Lublin pn. „Bezpiecznie w domu i na ulicy”, które odbyło się w dniu 22.03.2013 r. w siedzibie Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów przy Dziennym Ośrodku Adaptacyjnym ul. Poturzyńskiej 1. Celem spotkania było omówienie zagadnień związanych z bezpieczeństwem osób starszych podczas korzystania ze środków komunikacji miejskiej, zachowania zasad ostrożności w kontaktach z nowo poznanymi ludźmi, bezpiecznego korzystania z bankomatów, telefonów komórkowych w miejscach publicznych. W spotkaniu udział brało 20 seniorów.
- W dniu 1 czerwca 2013 r. pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 8 z siedzibą przy ul. Mieszka I 4 oraz pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej Nr 14

z siedzibą przy ul. Zana 38 zorganizowali w ramach Tygodnia dla Seniorów spotkanie na temat bezpieczeństwa osób starszych, w którym uczestniczyli przedstawiciele IV Komisariatu Policji w Lublinie.

- W ramach projektu „Aktywna jesień życia” adresowanego do osób starszych, w dniu 30 września 2013 roku pracownicy socjalni Sekcji Pracy Socjalnej nr 15 wspólnie z pracownikami Dziennego Domu Pomocy Społecznej Nr 1 przy ul. Niecałej 16 zorganizowali spotkanie z lekarzem. Podczas spotkania lekarz rodzinny z Przychodni Specjalistycznej w Lublinie przy ul. Hipotecznej 4, w formie prelekcji przedstawił osobom starszym jak duże znaczenie ma stosowanie prawidłowej diety oraz aktywności fizycznej w celu zachowania dobrego zdrowia, formy i samopoczucia. W spotkaniu uczestniczyło 21 seniorów.
- W dniu 15 października 2013 r. w budynku Filii Nr 5 oraz w dniu 24 października 2013 r. w siedzibie Filii Nr 3 odbyły się spotkania w ramach podprogramu „Stop kradzieżom” realizowanego przez Komendę Miejską Policji w Lublinie. W prelekcji wzięło udział 32 seniorów. Podczas spotkania omówiono tematykę związaną z przeciwdziałaniem przestępczości wobec osób starszych, niepełnosprawnych, w tym zapobiegania przypadkom wyłudzenia pieniędzy metodą „na wnuczka”. Uczestnikami spotkań byli seniorzy, opiekunowie osób starszych a także uczestnicy Programu Aktywności Lokalnej „Bądźmy zaradni” realizowanego przez Sekcję Pracy Socjalnej Nr 10 w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”.
- Spotkanie pn. „Poczuj się bezpiecznie w domu i na ulicy” zorganizowane w dniu 03.12.2013 r. przy współpracy z Wydziałem Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W spotkaniu udział wzięło 30 seniorów.

Podprogram „ABC Seniora” był realizowany również przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. W zakresie podprogramu mieszczą się następujące inicjatywy zrealizowane przez Biuro:

- działania na rzecz poprawy jakości życia osób starszych,
- działania w zakresie wspierania inicjatyw organizacji pozarządowych,
- wspieranie integracji środowiskowej seniorów,
- aktywizacja osób starszych poprzez różnorodne inicjatywy i działania lokalne.

W styczniu 2013 roku Rada Miasta Lublin uchwaliła Program Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin na lata 2013-2015. W ramach programu realizowane są działania i spotkania cykliczne m.in: Dzień Solidarności Międzypokoleniowej, Lubelskie Dni Seniora, konkurs pn. „Miejsca Przyjazne Seniorom”, kontynuacja współpracy DPS-ów ze szkołami a także domów dziecka z centrami aktywności seniorów, wolontariatu wśród seniorów.

Bardzo istotnym elementem polityki społecznej i działań na rzecz seniorów w naszym mieście jest współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji różnorodnych przedsięwzięć służących aktywizacji społecznej kierowanych do najstarszych mieszkańców Lublina.

W działającym w Biurze Lubelskim Centrum Aktywności Obywatelskiej odbywają się dyżury Pełnomocnika Prezydenta Miasta Lublin ds. seniorów oraz spotkania Społecznej Rady Seniora. W LCAO swoją siedzibę ma również Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów. Centrum współuczestniczy w organizacji licznych przedsięwzięć służących aktywizacji społecznej osób starszych i wzmacniania więzi międzypokoleniowych.

Miasto Lublin stara się stworzyć przestrzeń przyjazną seniorom, warunki do rozwoju inicjatyw dedykowanych osobom starszym oraz umożliwiać seniorom włączanie się w życie publiczne, gospodarcze czy kulturalne. Z drugiej strony stara się zwalczać negatywne stereotypy związane z wiekiem i zmieniać utrwalony wizerunek osoby starszej jako osoby zależnej od osób trzecich, biernej i obciążającej system finansów publicznych.

Działania na rzecz łączenia pokoleń i budowania systemu oparcia społecznego dla seniorów w Lublinie służą do „międzypokoleniowego nowoczesnego wychowania i edukacji poprzez integracyjne warsztatowe spotkania pokoleń”. Rezultatem podejmowanych inicjatyw jest przełamywanie stereotypów i zmiana postaw młodych ludzi dotyczących wizerunku osób starszych, wzajemne ubogacanie poprzez przekazywanie wartości, wiedzy i doświadczenia seniorów dla młodych oraz młodzieńczej siły, witalności, pomocniczości od młodego pokolenia dla starszych. Urząd Miasta Lublin podejmując działania międzypokoleniowe ściśle współpracuje z różnymi organizacjami i instytucjami szczególnie z: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, przedszkolami, szkołami podstawowymi i gimnazjami, uczelniami wyższymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, domami pomocy społecznej, domami kultury, klubami osiedlowymi, zakładami opieki zdrowotnej, itp. Działania podejmowane są również we współpracy z Radami Dzielnic, dzięki czemu ich zakres odpowiada na potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej. W akcje promocyjne włączane są lokalne media. Działania podejmowane są w stałej współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Lublin ds. Seniorów oraz Społeczną Radą ds. Seniorów. Z każdym rokiem w realizowane inicjatywy włącza się coraz więcej mieszkańców Miasta. Skierowane są one do różnych grup: dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów, do całych rodzin, całych społeczności lokalnych. Imprezy angażują jednorazowo nawet kilkaset osób i rodzin w różnym przedziale wiekowym. Podejmowane działania mają charakter długofalowy i ciągły. Są realizowane przy zaangażowaniu różnych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i zakładami usługowymi. W celu poprawy jakości życia lubelskich

seniorów, podjętych zostało szereg działań w dziedzinie polityki społecznej, opieki zdrowotnej, usług społecznych, programów szkolenia dorosłych, wolontariatu, dostępu do mieszkań, technologii informacyjnych i transportu.

Wśród najważniejszych zrealizowanych działań wymienić należy:

- obchody Dnia Solidarności Międzypokoleniowej, który odbył się 25 kwietnia 2013 roku i był kolejnym działaniem na rzecz łączenia pokoleń oraz budowania systemu oparcia społecznego dla seniorów w ramach Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej. Wydarzenie to było niezwykle ważne zarówno dla środowiska lubelskich seniorów jak i dzieci, młodzieży oraz dorosłych osób, które aktywnie włączyły się w integrację międzypokoleniową mieszkańców naszego Miasta. W ramach niniejszej inicjatywy odbyła się Msza św. w Archikatedrze Lubelskiej w intencji osób starszych. Następnie został zorganizowany wymarsz barwnego Korowodu Międzypokoleniowego sprzed Archikatedry Lubelskiej w kierunku Ratusza, gdzie uczestnicy wspólnie utworzyli Most Pokoleniowy.
- organizacja kolejnej edycji Lubelskich Dni Seniora, podczas których w całym mieście odbywały się różnorodne wydarzenia skierowane do osób w wieku starszym. Instytucje zajmujące się różnymi sferami życia – edukacją, kulturą, sportem, medycyną, turystyką, rekreacją - otworzyły się na seniorów i na działania międzypokoleniowe. Odbyły się liczne festyny, specjalnie z tej okazji zorganizowano dla seniorów koncerty, wykłady i spotkania ze specjalistami z wielu dziedzin nauki i nie tylko. W Lubelskich Dniach Seniora aktywnie uczestniczyło około 150 organizacji i instytucji z różnymi bardzo ciekawymi wydarzeniami m.in.: placówki edukacyjne od przedszkoli po uczelnie wyższe, domy kultury i inne instytucje kulturalne, zakłady opieki zdrowotnej, instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, prywatne zakłady usługowe itd.
- w 2013 r odbyła się druga edycja konkursu pn. „Miejsce Przyjazne Seniorom”. Kapituła Konkursu przyznała certyfikaty 31 instytucjom prowadzącym różne formy działalności, które odpowiadają na potrzeby starszych mieszkańców poprzez dostosowanie swojej architektury oraz oferowanie produktów, usług, zniżek skierowanych do tej grupy. Wśród wyróżnionych są instytucje i miejsca w których osoby starsze czują się miło, swobodnie i są godnie traktowane. Współorganizatorem Akcji była Społeczna Rada Seniorów Miasta Lublin.

12. Podprogram – „Przełamujemy Bariery”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Odpowiedzią na potrzeby środowiska osób z różnymi rodzajami

niepełnosprawności jest opracowany w Biurze i przyjęty w kwietniu 2013 roku przez Radę Miasta Lublin „Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2013 – 2015”, ujmujący działania na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w sposób interdyscyplinarny. Lublin ma szeroko rozwiniętą ofertę działań na rzecz osób niepełnosprawnych, zarówno w zakresie pomocy instytucjonalnej, jak i pozainstytucjonalnej. Wspólne działanie samorządu, jego jednostek organizacyjnych oraz organizacji pozarządowych pozwala w pełni wykorzystać potencjał miasta. Wzajemne uzupełnianie środków z różnych źródeł (budżet miasta, środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki organizacji pozarządowych oraz środki unijne) pozwalają kompleksowo wspierać osoby niepełnosprawne i ich rodziny.

Godne i aktywne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu osobistym, społecznym i zawodowym polega nie tylko na zaspokajaniu ich potrzeb, ale przede wszystkim na wyrównywaniu różnic, które wynikają z niepełnosprawności. Równoprawny dostęp do dóbr, które są osiągalne dla pozostałych osób bez wysiłku, powinien być zapewniony w każdej sferze funkcjonowania osób z niepełnosprawnością. Zapewnienie wsparcia z różnych źródeł i w różnych formach umożliwi osobom niepełnosprawnym pełne korzystanie bez dyskryminacji ze wszystkich praw człowieka i uczestniczenia we wszystkich płaszczyznach życia miasta.

W związku z powyższym 2013 r. zostały podjęte następujące działania:

1. W zakresie propagowania idei uniwersalnego projektowania:
  - organizacja Konferencji pn. „Wyrównywanie szans w dostępie do aktywnego życia dla wszystkich - Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych”,
  - zlecenie, w drodze konkursu, organizacji pozarządowej realizacji konferencji pn. „Projektowanie Uniwersalne uwzględniające potrzeby osób z różnymi niepełnosprawnościami” (zadanie realizowane przez MOPR).
2. W zakresie akcji promujących działania lokalnego samorządu na rzecz osób niepełnosprawnych:
  - konferencja informacyjno - promocyjna otwierająca realizację projektu pn. „Lubelska Akademia Fundraisingu – nowy zawód dla osób niepełnosprawnych” - prelekcja nt. form wsparcia osób niepełnosprawnych w mieście Lublin,
  - udział w konferencji - debacie „Zrozumieć padaczkę w pracy”,
  - spotkanie w Radiu eR – wywiad nt. sytuacji osób niepełnosprawnych,
  - prezentacja działań miasta na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych na konferencji „SM w Lublinie i regionie lubelskim - sytuacja obecna i dalsze perspektywy”,

- udział w Debacie poświęconej pracy osób chorych na padaczkę - przykłady z Miasta Lublin,
  - organizacja Konkursu dla osób oraz instytucji/organizacji wyróżniających się osiągnięciami lub realizowanymi przedsięwzięciami na rzecz aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych na terenie miasta Lublin, zasługujących na uhonorowanie Medalem Prezydenta Miasta Lublin,
  - realizacja Projektu „Przez staż i pracę do aktywności i samodzielności”, w ramach którego zostało zatrudnionych 13 osób niepełnosprawnych a 8 osób odbyło staże w Urzędzie,
  - możliwości wsparcia osób niepełnosprawnych w mieście - spotkanie informacyjno - ostrzegawcze w WTZ na temat możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych.
3. W zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych:
- bieżąca działalność Lubelskiego Centrum Aktywności Obywatelskiej współpracującego z ponad 30 organizacjami pozarządowymi,
  - udostępnianie pomieszczeń Lubelskiego Centrum Aktywności Obywatelskiej organizacjom pozarządowym działającym na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,
  - udział w Konferencji w ramach projektu: „Świadomy obywatel - bezpłatne poradnictwo obywatelskie”,
  - udział w warsztatach aktywizacyjnych osób niepełnosprawnych w ramach projektu „Wsparcie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo na Rynku Pracy III”,
  - konferencja „Od pacjenta i ucznia do obywatela - uczestnictwo osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w głównym nurcie życia społecznego”,
  - przygotowanie do uchwalenia przez Radę Miasta Programu Działań na rzecz Niepełnosprawnych Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2013-2015,
  - udział w konferencji „Pomoc osobom niesamodzielnym – prezentacja projektu ustawy”,
  - opracowanie i wydanie Miejskiego Informatora dla Niepełnosprawnych Mieszkańców Miasta Lublin oraz broszury informacyjnej dla osób borykających się z problemem zaburzeń psychicznych,
  - zlecenie organizacjom pozarządowym w drodze konkursu wielu zadań do realizacji na rzecz poprawy dostępu do rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnym mieszkańcom Lublina (zadanie realizowane przez MOPR),
  - organizacja Lubelskich Targów Aktywności Obywatelskiej – dwudniowego wydarzenia, w ramach którego odbyły się dwie konferencje dotyczące

aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych połączone z częścią wystawienniczą (ponad 70 wystawców - instytucji i organizacji wspierających osoby niepełnosprawne na terenie naszego miasta, w tym pracodawców) oraz prezentacja dokonań artystycznych osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji ww. podprogramu działania podejmował również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, który w 2013 roku prowadził następujące działania:

- poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez umożliwienie im rzeczywistego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, na równi z innymi osobami,
- aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie aktywnego uczestnictwa w różnych obszarach funkcjonowania: społecznym, kulturalnym, edukacyjnym, zawodowym itp.

Zadania realizowane przez MOPR spełniające oba z wyżej wymienionych warunków:

Prowadzone przedsięwzięcia są finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych bezpośrednio skierowane do osób niepełnosprawnych oraz skierowane do nich za pośrednictwem organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

W ramach zadań bezpośrednich dofinansowywane są:

1. wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
2. turnusy rehabilitacyjne,
3. usuwanie barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych,
4. usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
5. obszary w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Realizacja ww. zadań osiągnęła następujące wskaźniki:

Na dofinansowanie do wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego w 2013 roku wypłacono dofinansowanie dla 3 264 osób na kwotę 1 365 876 zł, w tym przyznane zostały dofinansowania dla wnioskodawców, którzy złożyli wnioski w 2012 r., które nie mogły zostać rozpatrzone w ramach przyznanego w 2012 r. limitu środków. Spośród wniosków złożonych w 2013 r. również nie wszystkie mogły zostać zrealizowane. Z wyrobów medycznych do rozpatrzenia w 2014 r. przeszło 161 wniosków na łączną kwotę 95 916,26 zł oraz 2 wnioski na sprzęt rehabilitacyjny na kwotę 4 100 zł. W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych w 2013 roku pozytywnie rozpatrzono i zawarto 159 umów na podstawie czego wypłacono łączną kwotę 389 157 zł. O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się w roku ubiegłym 2 220 osób. Dofinansowanie uzyskało 309 osób, wypłacono kwotę 419 914 zł. W ramach usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika złożonych zostało 6 wniosków na kwotę 37 838 zł. Zawarto 6 umów, wypłacono kwotę 26 450 zł.

Zadania wymienione w poszczególnych obszarach programu „Aktywny samorząd” doskonale wpisują się w realizację podprogramu „Przełamujemy Bariery”. Poszczególne moduły programu oraz jego obszary wprost odnoszą się do niwelowania skutków niepełnosprawności oraz wskazują likwidację barier w różnych obszarach funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2013 r. przedstawiają dwie poniższe tabele:

TABELA NR 1.

Wysokość dofinansowania udzielonego Beneficjentom programu (kwoty wypłacone ogółem)											
L.p.	PROGRAM	MODUŁ	OBSZAR	NR ZADANIA	Rodzaj niepełnosprawności (dysfunkcji) Beneficjenta	Stopień niepełnosprawności Beneficjenta					
						znacznym lub orzeczenie równoważne		umiarkowanym lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzeczenie nie równoważne	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)
						Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	I	A	1	dysfunkcja narządu ruchu	5000	0	0	0	x	0	
2	I	A	2	dysfunkcja narządu ruchu	1995	x	922,5	x	x	x	
3	I	B	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	34205,89	0	x	x	x	3996,89	
	I	B	1	dysfunkcja narządu wzroku	249273	0	x	x	x	52224	
	I	B	1	<i>w tym osoby niewidome (urządzenia brajlowskie)</i>	125900,9	0	x	x	x	52224	
4	I	B	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	750	0	x	x	x	0	
	I	B	2	dysfunkcja narządu wzroku	17800	0	x	x	x	4000	
	I	B	2	<i>w tym osoby głuchoniewidome</i>	10800	0	x	x	x	4000	
5	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	26483	0	x	x	x	27160	
6	I	C	2	użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	12300	0	x	x	x	0	
7	I	C	3	amputacje, w tym:	14000	x	20000	x	0	x	
	I	C	3	<i>kończyny/kończyny górnych</i>	0	x	0	x	0	x	
	I	C	3	<i>kończyny/kończyny dolnych</i>	14000	x	20000	x	0	x	

	I	C	3	<i>jednoczesna: kończyny/końc zyn górnych i dolnych</i>	0	x	0	x	0	x
8	I	C	4	amputacje, w tym:	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	<i>kończyny/końc zyn górnych</i>	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	<i>kończyny/końc zyn dolnych</i>	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	<i>jednoczesna: kończyny/końc zyn górnych i dolnych</i>	0	x	0	x	0	x
9	I	D	x	x	19666,35	0	28816,12	0	x	x
10	II	x	x	x	169365	0	598192	0	x	x
RAZEM:					550838,24	0	647930,62	0	0	87380,89

TABELA NR 2.

Liczba Beneficjentów pomocy ogółem (dotyczy sytuacji, gdy środki zostały wypłacone)											
L.p.	PROGRAM	MODUŁ	OBSZAR	NR ZADANIA	Rodzaj niepełnospra wności (dysfunkcji) Beneficjenta	Stopień niepełnosprawności Beneficjenta					
						znacznym lub orzeczenie równoważne		umiarkowany lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzecze nie równow ażne	orzeczenie o niepełno sprawności (osoby do 16 r.ż.)
						Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	I	A	1	1	dysfunkcja narządu ruchu	1	0	0	0	x	0
2	I	A	2	2	dysfunkcja narządu ruchu	2	x	1	x	x	x
3	I	B	1	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	8	0	x	x	x	1
	I	B	1	1	dysfunkcja narządu wzroku	23	0	x	x	x	3
	I	B	1	1	<i>w tym osoby niewidome (urządzenia brajlowskie)</i>	10	0	x	x	x	3
4	I	B	2	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	1	0	x	x	x	0
	I	B	2	2	dysfunkcja narządu wzroku	10	0	x	x	x	2
	I	B	2	2	<i>w tym osoby głuchoniewido me</i>	6	0	x	x	x	2

5	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	2	0	x	x	x	0
6	I	C	2	użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	7	0	x	x	x	0
7	I	C	3	amputacje, w tym:	1	x	1	x	0	x
	I	C	3	kończyny/kończyn górnych	0	x	0	x	0	x
	I	C	3	kończyny/kończyn dolnych	1	x	1	x	0	x
	I	C	3	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	x	0	x	0	x
8	I	C	4	amputacje, w tym:	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	kończyny/kończyn górnych	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	kończyny/kończyn dolnych	0	x	0	x	0	x
	I	C	4	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	x	0	x	0	x
9	I	D	x	x	13	0	22	0	x	x
10	II	x	x	x	85	0	306	0	x	x
RAZEM:					154	0	331	0	0	6

Zadaniami, finansowanymi ze środków PFRON, skierowanymi do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem jednostek prawnych są natomiast:

1. warsztaty terapii zajęciowej,
2. sport, kultura, rekreacja i turystyka,
3. zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
4. zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 9 warsztatów terapii zajęciowej. Uczestniczy w nich 270 osób niepełnosprawnych, korzystających tym samym z rehabilitacji społecznej, jak i zawodowej. Na ten cel ze środków PFRON przeznaczona jest kwota w wysokości 3 994 920 zł. Poza 90 % udziałem środków PFRON w finansowaniu, warsztaty współfinansowane są ze środków miasta, a także ze środków własnych jednostek prowadzących warsztaty. W 2013 roku z budżetu jednostki samorządu powiatowego była to kwota 441 903,32 zł.

W 2013 roku były rozpatrywane wnioski na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki, które zostały złożone do 30.11.2012 roku. Okres ich realizacji dotyczył projektów i zadań realizowanych w 2013 roku. Spośród złożonych wniosków do zawarcia umów wytypowanych przez powołaną do tego komisję zostało 84 projekty. Zatem zawarte zostały 84 umowy na kwotę 283 041 zł. Ostatecznie wypłacono dofinansowania na zrealizowanie sportu, turystyki oraz spotkań kulturalnych i rekreacyjnych dla 6 424 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 270 856 zł.

„Program wyrównywania różnic między regionami II” – realizowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udziela pomoc w ramach następujących obszarów:

- obszaru A – na wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny,
- obszaru B – na likwidację barier w zakładach opieki zdrowotnej, urzędach i placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania,
- obszaru C – na utworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
- obszaru D – na likwidację barier transportowych.

W roku 2013 Miasto Lublin pozyskało środki z przeznaczeniem na likwidację barier architektonicznych w budynkach miejskich. Zgodnie umową nr WRR/000165/03/D z dnia 15.10.2013 roku o dofinansowanie projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” w obszarze B, PFRON przyznał środki w łącznej wysokości 467 900 zł, w tym na likwidację barier w poruszaniu się w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz w Szkole Podstawowej Nr 28 oraz Gimnazjum Nr 11. W związku z przyznanymi środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 17 900 zł w budynku Pionu ds. Świadczeń Socjalnych MOPR przy ul. Zemborzyckiej 88 – 92 zostały dokonane prace mające na celu likwidację barier w poruszaniu się. Uchylnie drzwi wejściowe zostały zamienione na drzwi rozsuwane, a drzwi wiodące do sali obsługi zostały wymienione na skrzydło z automatem przymykowym.

Zakup, dostawa i montaż trzech wind w Szkole Podstawowej Nr 28 i Gimnazjum Nr 11, na które została zawarta umowa z PFRON nastąpi w 2014 roku.

Miasto Lublin wyznaczając kierunki działań na kolejne lata przeznaczają środki zarówno ze środków PFRON, jak i ze środków pochodzących z budżetu samorządu powiatowego na różnego rodzaju zadania wypełniające ten cel. Organizacje pozarządowe natomiast poprzez zadania zlecone doskonale odpowiadają na potrzeby środowiska osób niepełnosprawnych. W ramach zadań zleczonych fundacjom i organizacjom pozarządowym ze środków PFRON w 2013 roku zawarto łącznie 3 umowy, wypłacono kwotę 63 043 zł,

na wymienione poniżej zadania:

- 27 943 zł na prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji. W ramach tego zadania zostały zorganizowane: konferencja na temat projektowania uniwersalnego uwzględniającego potrzeby osób z różnymi niepełnosprawnościami oraz konferencja/debata na temat edukacji dzieci niepełnosprawnych przedstawiającej aktualną sytuację w kontekście wdrażania założeń Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
- 35 100 zł na opracowanie lub wydanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych stanowiących zamkniętą całość. W ramach tego zadania został zredagowany oraz wydrukowany i rozpowszechniony Informator o placówkach i instytucjach świadczących pomoc osobom z niepełnosprawnościami w Lublinie. Informator oprócz wersji książkowej w ilości 1000 egzemplarzy został także w wersji elektronicznej zamieszczony na stronie internetowej www.niepełnosprawni.lublin.pl.

Ww. zadania zrealizowały dwa podmioty - stowarzyszenie i fundacja.

W ramach realizacji „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2008-2013” w 2013 w ramach procedury konkursowej wyłoniono 24 oferty realizujące 8 zadań publicznych. Z pośród nich 3 zadania bezpośrednio związane były z celem.

1. Organizacja akcji i realizacja programów upowszechniających wiedzę o przyczynach i skutkach niepełnosprawności oraz sposobach jej zapobiegania. Przeprowadzone zostały w ramach tego zadania dwie akcje. Jedną z nich (billboardowa) polegała na rozmieszczeniu w przestrzeni miejskiej Lublina 15 billboardów przedstawiających osoby niepełnosprawne z różnych powodów, które odnoszą sukcesy w różnych dziedzinach życia pomimo trudności wynikających z ich niepełnosprawności. Druga oferta obejmowała realizację i emisję dwóch filmów w Telewizji Lublin oraz produkcję i emisję sześciu audycji radiowych o przyczynach i skutkach niepełnosprawności: nieostrożności w ruchu drogowym, zachowań ryzykownych, które prowadzą do długotrwałej niepełnosprawności. Filmy i audycje poruszały także tematykę pierwszej pomocy przedmedycznej i stanowiły apel o rozwagę skierowany szczególnie do osób młodych.
2. Świadczenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych. Jedną z organizacji pozarządowych prowadziła za ww. dotację poradnictwo w swojej siedzibie. W ciągu realizacji zadania udzielono 553 porady i przekazano osobom niepełnosprawnym niezbędne informacje z różnych dziedzin ich funkcjonowania.

3. Programy promujące osiągnięcia osób niepełnosprawnych. W tym zadaniu środkami były wsparte cztery projekty, w tym: dwa programy telewizyjne i sześć audycji radiowych o osobach aktywnie uczestniczących w życiu społecznym Lublina, w tym o medalistach, którzy zostali odznaczeni przez Prezydenta Miasta Lublin za zasługi dla środowiska osób niepełnosprawnych. Drugi z projektów polegał na zorganizowaniu przeglądu twórczości osób niepełnosprawnych wraz z ekspozycją prac. Trzeci projekt rozpoczął się od ogłoszenia konkursu plastycznego, a następnie spośród złożonych prac wyłonione zostały te, które znalazły się w kalendarzu. Nakład kalendarza wyniósł 1 000 egzemplarzy i został rozpropagowany wśród specjalistów, decydentów, osób z autyzmem i ich rodzin. Czwarty projekt polegał na zorganizowaniu 7 spotkań w celu prezentacji osiągnięć i twórczości osób z niepełnosprawnością ruchową. Łączny koszt ww. działań wyniósł 72 000 zł.

Szczegółowe informacje nt. realizacji zadań w ramach Programu „Bezpieczny Lublin” jak również w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców i porządku publicznego zawarte zostały w poszczególnych sprawozdaniach opracowanych przez Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie, Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie.

Obszar Informacyjno – Promocyjny

Promocja Programu „Bezpieczny Lublin”.

Podmiotem wiodącym jest Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

Cele i założenia Programu „Bezpieczny Lublin” są propagowane głównie w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych a także wśród lokalnej społeczności. Słowa uznania należy skierować szczególnie do podmiotów, które prowadząc działania nadają realny kształt ideom zawartym w Programie. W szczególności dotyczy to funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, pracowników poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Lublin oraz pedagogów z placówek oświatowo - wychowawczych z terenu miasta.

Działania promujące Program prowadził również Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W szczególności polegały one na partycypacji w przedsięwzięciach mających na celu profilaktykę i pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań wśród mieszkańców miasta, zwłaszcza tych najmłodszych. Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań sfinansowano zakup nagród w konkursach dla dzieci i młodzieży („Jestem Bezpieczny”, „V Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, „Bezpieczny Przedszkolak”), sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających w 2 lubelskich szpitalach w ramach akcji pn. „Mikołajki”, sfinansowano zakup materiałów promocyjnych tj. opasek odblaskowych, smyczy, ulotek i książeczek propagujących treści związane z bezpieczeństwem osób i mienia oraz wiedzy na temat znajomości bezpiecznych zachowań.

Szczegółowa informacja nt. działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin została zawarta w dalszej części przedmiotowej Informacji.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW W 2013 ROKU.

Poza realizacją Programu „Bezpieczny Lublin”, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańcom miasta Lublin, Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin podjął i wykonał w 2013 r. działania zmierzające do pełnej realizacji przyjętych zadań, które zostały podzielone na poszczególne działy i opisane poniżej.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego na terenie miasta jest obowiązkiem realizowanym przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie oraz Prezydenta Miasta Lublin. Zagadnienie powyższe w znacznym stopniu zostało omówione w informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Lublin w 2013 r.

W imieniu Prezydenta Miasta Lublin działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadził Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, który nadzorował działalność 3 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Lublina. Wymienione jednostki a w szczególności OSP Głusk z siedzibą w Lublinie, brały czynny udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych i innych miejscowych zdarzeniach. W 2013 r. OSP Głusk brała udział w 33 zdarzeniach zaistniałych na terenie miasta Lublin (6 pożarów oraz 27 innych tzw. miejscowych zagrożeń). Gmina Lublin w 2013 r. zapewniała jednostkom OSP środki finansowe na szkolenia strażaków - ratowników, badania lekarskie, zakup sprzętu ratowniczo – gaśniczego, wyposażenia oraz paliwa. Łącznie na utrzymanie Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Lublina wydatkowano środki w wysokości ok. 42 000 zł.

DZIAŁANIA NA RZECZ WSPARCIA POLICJI I PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

Na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przekazał środki w wysokości 20 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Ze środków będących w dyspozycji WBMiZK ufundowano również nagrody dla laureatów uczestników konkursu organizowanego dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych pn. „Jestem bezpieczny”.

W związku z realizacją porozumienia w sprawie zorganizowania w 2013 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne Gminy Lublin, na rzecz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie zostały przekazane środki w wysokości 280 000 zł.

Dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie zakupiono i przekazano jeden zestaw komputerowy o wartości ok. 3500 zł, który jest wykorzystywany w Miejskim Stanowisku Kierowania.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPRAW OBRONNYCH O OBRONY CYWILNEJ.

Ww. działania były realizowane przez 4 pracowników referatu ds. obronnych i obrony cywilnej. W zakresie spraw obronnych opracowano Zarządzenie Prezydenta Miasta w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w 2014 r. Zaktualizowano Plan Operacyjny funkcjonowania miasta Lublin w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Plan został opracowany na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin z 2011 r., jednak wymaga systematycznego – co najmniej raz w roku, nanoszenia zmian danych. Opracowano Plan działania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na wypadek zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla dyrektorów Wydziałów Urzędu Miasta Lublin i kierowników jednostek organizacyjnych miasta w zakresie tworzenia, funkcjonowania i realizacji zadań Stałego Dyżuru utworzonego dla potrzeb Prezydenta Miasta Lublin. Prowadzono postępowania administracyjne w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych zakończone wydaniem 1881 decyzji nakładających obowiązek wykonania świadczeń na rzecz obrony w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wspólnie z Wojskową Komendą Uzupełnień Lublin oraz przedstawicielami Jednostek Wojskowych, przeprowadzono kontrole 7 zakładów pracy posiadających przedmioty świadczeń rzeczowych na rzecz obrony. Przygotowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie utworzenia Stałego Dyżuru dla potrzeb Prezydenta Miasta. Jest to zorganizowany i przeszkolony w Wydziale Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego zespół pracowników powołany do pełnienia dyżuru w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa. Ponadto, w oparciu o art. 116 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz § 6 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 września 2004 r. w sprawie reklamowania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, Wydział prowadził reklamowanie od pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny. Reklamowanie z urzędu dotyczy osób, które wykonują mandat posła,

senatora lub radnego, natomiast reklamowanie na wniosek może być prowadzone w stosunku do osób zatrudnionych w urzędach państwowych lub samorządowych.

W zakresie Obrony Cywilnej wykonano następujące prace o charakterze organizacyjno - normatywnym:

- Przygotowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie „Kalendarzowego planu działania Obrony Cywilnej Miasta Lublin w 2014 r.". Zarządzenie nałożyło na 174 podmioty z terenu miasta obowiązek opracowania i uzgodnienia planów działania z Dyrektorem Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego.
- Nowelizowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie ustalenia wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej w 2014 r. Takie zarządzenie wydawane lub nowelizowane jest corocznie, celem wskazania zakładów pracy z terenu miasta, zobowiązanych do systematycznego realizowania zadań w zakresie obrony cywilnej wśród załogi swojego zakładu pracy. Wymienione w Zarządzeniu zakłady pracy podlegają kontroli prowadzonej przez pracowników Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego. Powyższym zarządzeniem do realizacji zadań wskazano 162 podmioty funkcjonujące na terenie miasta Lublin.

W zakresie Obrony Cywilnej, w obszarze planowania i ratownictwa, dokonano weryfikacji formacji obrony cywilnej utworzonych w zakładach pracy na terenie miasta Lublin. Formacje tworzone są w zależności od potrzeb i możliwości zakładu pracy. Ich struktury, zadania i liczby zmieniają się przede wszystkim w zależności od profilu działalności oraz wielkości zatrudnienia. Aktualnie istnieje 135 formacji obrony cywilnej, w tym 41 do zadań ogólnych i 94 do zadań specjalnych. Do składu formacji zostało wydzielonych 1353 osoby. Zakończono proces tworzenia formacji obrony cywilnej wchodzących w system Miejskiego Systemu Wykrywania i Alarmowania, w ramach którego utworzono: Miejski Ośrodek Analizy Danych i alarmowania w składzie 14 osób, Powiatowy Pluton Analiz Laboratoryjnych na bazie Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Lublinie w składzie 15 osób, 16 formacji ratownictwa chemicznego oraz 21 formacji laboratoryjnych. Ogółem, system liczy 372 osoby. Przekazano zakładom pracy wyciągi – zestawienia zadań obrony cywilnej celem wykonania kart realizacji zadań obrony cywilnej, a następnie uzgodniono treść kart wykonanych przez zakłady pracy. Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin 122/3/2012 r. w sprawie opracowania „Planu Obrony Cywilnej miasta Lublin”, kierownicy instytucji państwowych oraz przedsiębiorcy zobowiązani zostali do opracowania kart realizacji zadań obrony

cywilnej na podstawie wypisów z „zestawienia zadań obrony cywilnej”, opracowanych przez Zespół Planistyczny utworzony przez Prezydenta Miasta Lublin. Opracowano Plan szkolenia w zakresie obrony cywilnej, który przekazano do wszystkich podmiotów realizujących zadania obrony cywilnej. Zgodnie z powyższym Planem, zakłady pracy opracowują własne plany szkoleń i prowadzą szkolenia wśród swoich załóg. Na tej podstawie zorganizowano szkolenia w 21 zakładach pracy miasta Lublin dla 1206 pracowników z zakresu obrony cywilnej i powszechnej samoobrony ludności, celem nabycia umiejętności ochrony własnego zdrowia i życia oraz udzielania pomocy poszkodowanym. Ponadto zaktualizowano plany ewakuacji ludności, zwierząt i mienia.

W zakresie materiałowo – technicznego zaopatrzenia zakładów pracy i formacji Obrony Cywilnej przeprowadzono ocenę stanu technicznego sprzętu obrony cywilnej przechowywanego w zakładach pracy oraz w magazynie sprzętu OC Urzędu Miasta i uzgodniono z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim zbiorczy protokół całości sprzętu. Wybrakowano i przekazano do utylizacji część sprzętu OC, który stracił walory techniczne.

Ponadto skontrolowano 24 zakłady pracy zlokalizowane na terenie miasta Lublin, realizujące zadania z zakresu OC oraz przeprowadzono bieżące kontrole utrzymania sprzętu obrony cywilnej w magazynach zakładów pracy z terenu miasta. Kontrole wykazały, że w ok. 90 % zakładów pracy realizacja zadań w zakresie obrony cywilnej prowadzona jest na wymaganym poziomie.

Działalność w zakresie spraw obronnych i obrony cywilnej finansowana jest z budżetu Wojewody Lubelskiego, w tym: szkolenia w zakresie spraw obronnych i obrony cywilnej w wys. ok. 8 tys. zł rocznie, natomiast treningi Akcji kurierskiej organizowane co drugi rok, w wys. ok. 7 tys. zł.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

Organizowane w 2013 r. posiedzenia Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego poświęcone były najważniejszym kwestiom bezpieczeństwa mieszkańców oraz bieżącym i najbardziej aktualnym problemom.

Między innymi omawiano sprawy związane z:

- nadzwyczajnymi działaniami, prowadzonymi przez służby miejskie, związanymi z występowaniem ekstremalnych mrozów i opadami śniegu w okresie zimowym ze szczególnym uwzględnieniem przejezdności dróg, w tym zapoznanie z systemem pozycjonowania sprzętu odśnieżającego,
- przygotowaniem obiektów hydrotechnicznych na wypadek wystąpienia gwałtownych roztopów lub opadów oraz szczegółowym omówieniem sytuacji powodziowej,

- przygotowaniami w zakresie współpracy służb w czasie organizacji dużych imprez masowych,
- doraźnym sprzątnięciem ulic i usuwaniem uszkodzonych pojazdów.

Pracownicy Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego brali udział w ćwiczeniach i szkoleniach związanych z metodologią wymiany informacji o zagrożeniach w ramach międzynarodowego jednolitego systemu pod nazwą „ATP-45B” oraz w ćwiczeniach Systemu Wykrywania i Alarmowania Skazań. Prowadzono również stałe konsultacje planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem bezpieczeństwa. Ponadto przeprowadzono weryfikację instrukcji postępowania w sytuacji wystąpienia awarii Zbiornika Zemborzyckiego. W ostatnim kwartale roku 2013, we współpracy z ustawowo zobligowanymi do tego podmiotami, konsultowano plany ochrony infrastruktury krytycznej.

W październiku 2013 r. Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego brało udział w organizowanych przez Ministra Administracji i Cyfryzacji ogólnopolskich ćwiczeniach taktyczno - specjalnych Renegade - Kaper 13/II.

Na stronach internetowych Urzędu Miasta www.um.lublin.eu działa zakładka pn. „Zarządzanie kryzysowe”, w której są opublikowane najważniejsze informacje nt. MCZK. W zakładce umieszczono również szereg przydatnych porad i zaleceń nt. zachowania się w przypadku wystąpienia zdarzeń niekorzystnych.

W 2013 r. kontynuowano współpracę z firmą Net-Mobile dzięki czemu na bazie portalu pogodynka.pl rozsyłane były, w postaci krótkich wiadomości tekstowych, informację o wydanych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej komunikatach i ostrzeżeniach meteorologicznych dotyczących obszaru województwa lubelskiego. Wiadomości takie otrzymywali pracownicy referatu MCZK, kierownictwo Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego oraz Urzędu Miasta Lublin.

Na oficjalnej stronie internetowej Urzędu kontynuowano prowadzenie zakładki pn. „Komunikaty i ostrzeżenia”, w której, przez dyżurnego MCZK, są umieszczane aktualne ostrzeżenia meteorologiczne oraz istotne komunikaty. W roku 2013 umieszczono 80 ostrzeżeń oraz 1 komunikat.

W pierwszym kwartale 2013 r. zakończono prace adaptacyjne prowadzone w przejętym przez Urząd Miasta Lublin w 2012 r. budynku byłego Komisariatu IV Policji przy ul. Lipowej 27. W związku z tym, w marcu 2013 r., nastąpiło przeniesienie Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego do zaadoptowanych pomieszczeń. Od momentu przeniesienia do nowej siedziby, w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego utworzono stanowisko dla dyżurnego monitoringu Straży Miejskiej Miasta Lublin z dostępem do systemu 142 kamer monitoringu wizyjnego.

W 2013 r. trwały również uzgodnienia i konsultacje prowadzone z Zarządem Dróg

i Mostów w sprawie utworzenia Centrum Sterowania Ruchem, którego celem będzie bieżąca kontrola i sterowanie ruchem na terenie Miasta Lublin. CSR będzie miało możliwość sterowania sygnalizacją świetlną na ok. 60 najważniejszych skrzyżowaniach na terenie miasta. Prace nad adaptacją pomieszczenia na ww. cele rozpoczną się w pierwszym kwartale 2014 roku.

Z rezerwy celowej Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego uruchomione zostały środki w wysokości 500 000 zł z przeznaczeniem na modernizację placu przyległego do budynku, w którym mieści się Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W ramach przeprowadzonych prac utworzono parking dla pracowników i interesantów a także zbudowano budynek gospodarczy, w którym znajduje się m.in. pomieszczenie z agregatem prądotwórczym zabezpieczającym awaryjne zasilanie całego budynku.

W wyniku analizy prowadzonych działań a także z uwagi na zakres zadań nałożonych na Wydział wynika konieczność kontynuowania współpracy z firmą zapewniającą realizację usług z zakresu ratownictwa technicznego, prac ziemno - wyburzeniowych oraz przeciwpowodziowych, prowadzonych w ramach zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

Dyżurni Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego całodobowo prowadzili monitoring meteorologiczny oraz przy pomocy automatycznego systemu kontrolowali poziom wody w rzekach miasta Lublin. Zgodnie z zarządzeniem Wojewody Lubelskiego przeprowadzono testy Systemu Wczesnego Ostrzegania w postaci comiesięcznego, głośnego jednodominutowego uruchamiania syren alarmowych. Na stronie internetowej Urzędu Miasta jest dostępny aktualny harmonogram przeprowadzania testów. Jednocześnie o ćwiczeniach każdorazowo informowane są lokalne media. Z uwagi na sposób przeprowadzania ww. testów, powodujący zubożenie mieszkańców na sygnały alarmowe, Wydział w grudniu 2013 r. wystąpił do Wojewody Lubelskiego z wnioskiem o zmianę trybu testowania poprzez zaniechanie głośnego uruchamiania syren.

Od września 2013 r. Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego rozpoczęło korzystanie z Centralnej Aplikacji Raportującej przesyłając za jej pomocą dobowe oraz doraźne raporty dotyczące występujących na terenie miasta zdarzeń ujętych w katalogu wdrażanej aplikacji.

W 2013 roku pracownicy MCZK odnotowali w systemie wspomaganie decyzji DART 211 zdarzeń zaistniałych na terenie Miasta Lublin. Do systemu wprowadzono zdarzenia o następującym charakterze: zdarzenia na drogach – 120, zagrożenia naturalne (opady śniegu, podtopienia, powalone drzewa) – 14, awarie techniczne – 38, pożary w mieszkaniach i kamienicach - 14, wycieki substancji ropopochodnych do rzek – 2 oraz

zakwalifikowane jako inne/różne - 23.

Kontrole pokrywy śnieżno-lodowej na dachach obiektów wielkopowierzchniowych nie były konieczne. Przeglądy stanu utrzymania rzek i urządzeń wodnych nie wykryły żadnych zaniedbań a drożność koryt rzecznych jest dobra.

MCZK prowadzi ścisłą współpracę ze służbami, instytucjami i strażami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie zagrożeniom i mającymi wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin.

W 2013 roku Miejski Magazyn Przeciwpowodziowy znajdujący się w budynkach KM PSP przy ul. Szczerbowskiego podlegał okresowym przeglądom a jego stan został uzupełniony o m.in.: kompresor, poduszki i koce oraz paliwo do agregatów prądotwórczych.

Dyżury w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego pełnione były w systemie całodobowym. W przypadku zaistnienia zdarzenia o znamionach sytuacji kryzysowych dyżurni MCZK każdorazowo i niezwłocznie podejmowali działania mające na celu zminimalizowanie skutków danego zdarzenia a także bezpośrednio uczestniczyli w działaniach koordynacyjnych interweniujących służb oraz zabezpieczających poszkodowanych ludzi i ich dobytek. Działania dyżurnych w szczególności polegały na zapewnieniu bezpiecznego tymczasowego miejsca pobytu ewakuowanych osób, zabezpieczeniu ich mienia oraz powiadomieniu pozostałych służb odpowiedzialnych za udzielanie dalszej, długofalowej pomocy. Z uwagi na specyfikę występujących zdarzeń niekorzystnych, interwencje podejmowane przez dyżurnych były realizowane bez względu na czas zaistnienia, niejednokrotnie w godzinach nocnych, w dni wolne od pracy i święta.

W chwili obecnej Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego zatrudnionych jest 6 pracowników pełniących całodobowe dyżury. Taki stan osobowy pozwala na realizację zadań jedynie w podstawowym zakresie. W celu usprawnienia działań konieczne byłoby zwiększenie obsady osobowej MCZK o 2 etaty. Z uwagi na specyfikę pracy oraz w celu prowadzenia szybkich i skutecznych działań (dowóz sprzętu przeciwpowodziowego, dostarczanie materiałów pierwszej potrzeby dla ewakuowanych osób, sprawne przemieszczanie dyżurnego w różnych warunkach pogodowych i w trudno dostępne miejsca) niezbędny jest również samochód terenowy z napędem 4x4, którego nie ma na wyposażeniu MCZK.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE MONITORINGU WIZYJNEGO MIASTA LUBLIN.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego prowadzono stałą obserwację obszaru objętego zasięgiem kamer, rejestrację oraz obsługę zarejestrowanego materiału. Nagrane przez wszystkie kamery materiały jest przechowywany na dyskach przez okres

30 dni. W przypadku zaistnienia takiej konieczności wybrane nagrania były archiwizowane na płytach DVD a następnie wykorzystywane do celów procesowych. W 2013 r. Centrum Monitoringu Wizyjnego przeniesiono do nowej siedziby przy ul. Lipowej 27. W związku z powyższym zakupiono nowoczesną ścianę wizyjną składającą się z 12 monitorów LCD LED o rozmiarze 46". System monitoringu wizyjnego został rozbudowany o nowe punkty kamerowe: Olejna 10, Podwale Teatr, Podwale Katedra, Ratusz-Bajkowskiego, Wallenroda 4d, Pana Balcera 1, Tysiąclecia 5, Łabędzia 11, Tysiąclecia-Unii Lubelskiej, Tysiąclecia-Lubartowska, Zana-Filaretów, Lipowa Narutowicza, kraśnickie-Roztocze, Spółdzielczości Pracy-Smorawińskiego, Zamojska-Bernardyńska, Poniatowskiego 22a, Chrobrego 5, Kołłątaja 5, Kowalska 16, Noworybna 4, Roztocze 12, Mełgiewska-Grygowej, Karłowicza 1, Szkolna 18. W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego dokonano zakupów mających na celu doposażenie CMW w sprzęt niezbędny do jego sprawnego funkcjonowania, w tym m.in.: płyt DVD i okablowania. Na bieżąco uiszczano opłaty za zużycie energii elektrycznej zasilającej poszczególne punkty monitoringu zlokalizowane m.in. przy ul. Braci Wieniawskich, ul. M.C. Skłodowskiej 30, ul. Lubartowskiej 19, ul. Lubartowskiej 49, ul. Rynek 5, ul. Radości 9, ul. Kunickiego 52, ul. Bursztynowej 1, ul. Krakowskie Przedmieście 50, ul. Krakowskie Przedmieście 29, ul. Witosa, ul. Orkana, ul. Kunickiego 15, ul. Rybnej 9, ul. Rynek 14, ul. Lubartowskiej 35. Na bieżąco dokonywano napraw uszkodzonych kamer i innych elementów monitoringu oraz comiesięcznego mycia kloszy kamer wchodzących w skład systemu monitoringu wizyjnego.

W 2013 r. w ramach projektu „Przez staż i pracę do aktywności i samodzielności” w referacie Centrum Monitoringu Wizyjnego zostało zatrudnionych dodatkowo 10 osób niepełnosprawnych, w tym 9 na stanowisku pracy ds. obsługi systemu i 1 osoba na stanowisku pracy ds. technicznych. Łączne, w referacie zatrudnionych jest 16 osób niepełnosprawnych. Taki stan osobowy pozwala na pracę od 3 do 4 osób na każdej, 12 godzinnej zmianie. Ponadto zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Prezydentem Miasta Lublin a Komendantem Miejskim Policji w Lublinie koordynatorem każdej zmiany w Centrum Monitoringu Wizyjnego jest przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Statystyka stwierdzonych zdarzeń, które zostały ujawnione przy pomocy systemu monitoringu wizyjnego przedstawia się następująco:

- liczba stwierdzonych przestępstw – ujawnionych dzięki monitoringowi – 27,
- liczba sprawców ujętych „na gorącym uczynku” - dzięki wykorzystaniu monitoringu – 54,
- liczba sprawców zidentyfikowanych dzięki nagraniom z monitoringu – 27.

Jako przykłady skutecznych działań podjętych przez osoby obsługujące system

monitoringu wizyjnego wskazać należy m.in.:

- zatrzymanie trzech sprawców rozboju, do którego doszło w maju 2013 r. na terenie dworca PKS,
- zatrzymanie dwóch sprawczyń, napadu do którego doszło w lipcu 2013 r. w rejonie ul. Lipowej,
- zatrzymanie sprawców kradzieży, do której doszło we wrześniu 2013 r. przy ul. Langiewicza.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO.

Działania w przedmiotowym zakresie realizowane były przez 4 pracowników referatu ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego. W 2013 r. wydano 17 decyzji - zezwoleń na zorganizowanie imprez masowych artystyczno - rozrywkowych oraz 18 decyzji - zezwoleń na przeprowadzenie masowych imprez sportowych, zwracając szczególną uwagę na wypełnienie przez organizatorów wszystkich wymogów ustawowych dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom imprez. Obowiązujące przepisy prawa wymagają, by wydanie każdej decyzji poprzedzić dokładnym sprawdzeniem stanu przygotowań organizatora do przeprowadzenia imprezy, w tym analizą dokumentów określających stan techniczny obiektu oraz opinii podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. W związku z powyższym pracownicy Wydziału wielokrotnie kontrolowali zgodność przebiegu imprez masowych z warunkami określonymi w zezwoleniu.

Przyjęto 86 zawiadomień o organizacji zgromadzeń publicznych. Szczegółowe informacje nt. planowanych zgromadzeń każdorazowo przekazywano do Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin.

Zorganizowano 5 posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, podczas których omówiono m. in. następujące kwestie:

- 1) przyjęto informację Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie nt. realizacji porozumienia w sprawie zorganizowania w 2012 r. służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz osiągniętych efektów,
- 2) przyjęto informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za 2012 rok, w tym o realizacji Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli – „Bezpieczny Lublin”,
- 3) przyjęto informacje Komendanta Miejskiego Policji, Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o realizacji zadań w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w 2012 r.,
- 4) przyjęto informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie

bezpieczeństwa sanitarnego miasta Lublin w 2012 roku oraz informację Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego miasta Lublin nt. działalności służb nadzoru budowlanego miasta Lublin,

- 5) omówiono stan przygotowań do organizacji i zabezpieczenia Lubelskich Dni Kultury Studenckiej 2013,
- 6) omówiono stan przygotowań do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom podczas „Sezonu Turystycznego”,
- 7) omówiono stan przygotowań służb komunalnych do okresu jesienno – zimowego oraz przedstawiono informację nt. przygotowania do udzielania pomocy mieszkańcom w trudnych sytuacjach pogodowych i bytowych,
- 8) zaopiniowano projekt budżetu Miasta Lublin na 2014 rok w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W trakcie prac Komisji jej członkowie podnosili różnego rodzaju kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom miasta oraz zgłaszali stosowne wnioski w tym zakresie. Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego każdorazowo kierował do właściwych służb i instytucji wystąpienia z prośbą o podjęcie stosownych działań. Zgłaszane w 2013 r. wnioski dotyczyły:

- usprawnienia ruchu kołowego przy wjeździe w ul. Młyńską od strony ul. Lubelskiego Lipca 80 poprzez np. zmianę częstotliwości cyklu sygnalizacji świetlnej,
- rozważenia możliwości ustanowienia przejścia dla pieszych w okolicy wiaduktu kolejowego przy ul. Kunickiego,
- usprawnienia ruchu kołowego na skrzyżowaniu ul. Popiełuszki i ul. Poniatowskiego,
- przesyłania do Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz Straży Miejskiej Miasta Lublin informacji o wyłączeniu dróg z uwagi na prowadzone prace z możliwie jak najwcześniejszym wyprzedzeniem,
- zwrócenia większej uwagi na stan jezdni podczas ich odbiorów po zakończeniu różnego rodzaju prac (np. wymiana instalacji ciepłej, wod – kan).

Powyższe wnioski przekazano do Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie, z prośbą o zajęcie stanowiska i podjęcie stosownych działań zgodnie z posiadanym kompetencjami.

Szczegółowa informacja nt. prac Komisji została zawarta w sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego za 2013 rok, z którym Rada Miasta Lublin zapoznała się podczas sesji w dniu 16 stycznia 2014 r.

Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa na wodzie osobom korzystającym z Zalewu Zemborzyckiego, zawarto z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Lublinie umowę, w ramach której ratownicy w okresie od 15 czerwca do 30 września, w dni wolne od pracy i święta pełnili patrole oraz podejmowali działania ratownicze w przypadku wystąpienia zagrożeń.

W 2013 r. do Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego wpłynęły 63 wnioski o umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności powstałych z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych wystawionych przez Straż Miejską Miasta Lublin.

Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań podejmowane były następujące inicjatywy:

- 1) Sfinansowano zakup nagród w konkursach realizowanych w ramach Programu „Bezpieczny Lublin” m.in. w konkursie „Jestem Bezpieczny”, „V Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, „Bezpieczny Przedszkolak”.
- 2) Sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających w 2 lubelskich szpitalach w ramach akcji „Mikołajki”. Pracownicy WBMiZK wraz z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wzięli udział w spotkaniach z małymi pacjentami, podczas których przeprowadzano pogadanki profilaktyczne a dzieciom wręczano upominki.
- 3) Sfinansowano zakup materiałów promocyjnych tj. opasek odblaskowych, smyczy, ulotek i książeczek propagujących treści związane z bezpieczeństwem osób i mienia oraz wiedzy na temat znajomości bezpiecznych zachowań.

Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego sprawuje także nadzór nad realizacją zadań wykonywanych przez Straż Miejską Miasta Lublin oraz współpracuje i wykonuje czynności związane ze sprawowaniem przez Prezydenta Miasta Lublin zwierzchnictwa nad Komendą Miejską Policji w Lublinie oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Wykonywanie ww. czynności polega przede wszystkim na bieżącej ścisłej współpracy, stałej wymianie informacji, organizacji spotkań, narad oraz odpraw zadaniowo – rozliczeniowych.